

Mr. J. Kuqenius
19325 Beaverland Ave.
Detroit, Mich. 48219

Lietuvos
nacionalinė
M. Mažvydo
biblioteka

nepriklausoma lietuva

SENIAUSIAS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS KANADOJE

LE PLUS VIEUX JOURNAL LITHUANIEN AU CANADA

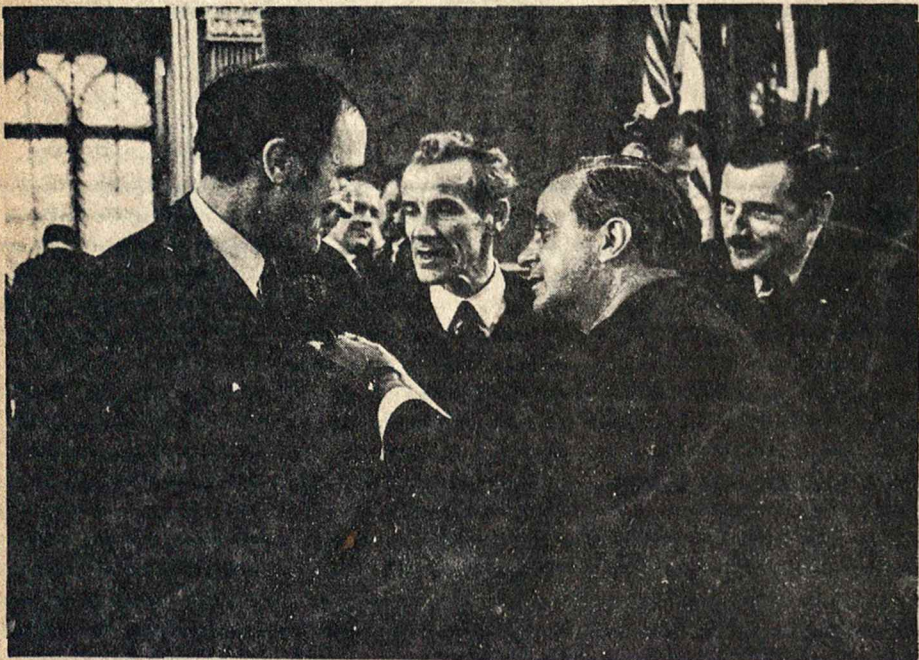
THE OLDEST LITHUANIAN NEWSPAPER IN CANADA

NR.15 (1142)* XXVIII METAI *** **

1969 m. AVRIL - APRIL. BALANDŽIO 9 d. ***

LITUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA *** ** Postage paid at Lachine, P.Q.

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Trudeau ir Bertrand, vienos Quebec'o delegacijos metu.

AŠTRUS SUSIKIRTIMAS DĖL NAUJO AERODROMO

Ottawai nutarus naująjį aerodromą Quebec'e statyti St. Scholastique, provincijos sostinėje kilo didžiulis triukšmas. Premjeras Bertrand pareiškė, kad provincinė vyriausybė nepritaria tokiam nutarimui ir tebesanti tos nuomonės, jog naujasis aerodromas turėtų būti statomas kur nors į pietų rytus nuo Montrealio, vieton dabar pasirinktos vietos į šiaurės vakarus ir nelabai toli nuo Ontario provincijos pasienio. Bertrand taip pat išsitarė, jog Trudeau šiuo žygiu padėsias daugiau Ontario provincijai, negu Quebecui, ir kad jis tikrai dar labiau kurstas separatistines aistras. Pastarosios dvi užuominos rimtai supykė Kanados ministrų pirmininką. Jis nusiuntė Bertrand sarkastišką telegramą ir vėliau, kalbėdamas apie tai su reporteriais, Quebeco premjerui tikrai nepagalėjo atvirų ir labai jau nediplomatiškų žodžių. Kanados spaudos nuomone, tokio aštraus apsižodžiavimo tarp Ottawos ir Quebeco dar niekad nebuvo. Štai to Trudeau pareiškimo kelios charakteringos ištraukos: "Reikia pasakyti, kad Bertrand pradeda smukti į panašios rūšies impotentišką antifederalizmą,

kuris buvo būdingas ponui Duplessis. Ko jis (t.y. Bertrand) nebegaali sutvarkyti ir kai provinciją užgožia problemos - apkalbinama federalinė vyriausybė... Manau, kad jis naudoja gerokai kvailus argumentus, bet jei jis to trokšta - tedaro. Bet kai mes statome aerodromą į šiaurę nuo Montrealio ir, tokiu būdu, suteikiame nepaprastą pirmenybę visos Montrealio srities gyventojams, investuodami 400,000,000 dolerių ir suteikdami ateityje darbo bent šimtus tūkstančių kvebekiečių, o jis tvirtina, kad, iš tiesų, tenorime padėti Ontario provincijai, - tada aš tikrai manau jo protas šlubuoja (he's off his rocker)".

Trudeau teigus ir tiesus antausis atšaldė arogantišką provincijos ministrų kabinetą ir, štai, jau pranešta, kad Quebecas sutinkas priimti Trudeau pasiūlymą toliau derėtis. Derimasi tačiau bus tik dėl kaikurių smulkesnių šio plano detalių. Neatrodė, kad išrinktoji vietovė bus pakeista kita, priimtinesne Quebecui, nes pastarųjų argumentai yra ne tikrai naivūs, bet tikriausiai dar slepia nevieną drumstą finansinę kombinaciją.

MOKYTOJŲ STREIKAS QUEBECO PROVINCIOJE
Jean-Guy Cardinal, kurį CJAD

radio komentatorius pavadino pačiu nepajėgiausiu švietimo ministriu ne vien tik KanaDOS istorijoje, iš tiesų, nesugebą kol kas sutvarkyti nei vienos švietimo srities. Metus laiko vykusios derybos su mokytojais neprivedė prie jokio nutarimo. Angliškai kalbantys provincijos mokytojai jau nutarė išeiti streikant, jei vyriausybė nebetės derybų. Tik prancūziškai kalbantys Montrealio mokytojai, nors savosios vadovybės ir buvo prašomi pasisakyti už streiką, jį atmetė. Atmetė, atrodo, dėl grynai politinių motyvų ir ilgą laiką vedamos proseparatistinės šnabždėjimo propagandos, už kurią, labai galimas dalykas, atsakingi švietimo ministerijoje stipriai įsiveisę, įvairaus plauko separatistai.

RÉAL CAOINETTE GRĄSINA

Audringas (nors ne visuomet logiškas) Kreditistų partijos lyderis Réal Caouette rimtai ėmė grąsinti Quebeco provincijos dviem senosioms partijoms, kad, jeigu jos nesusitvarkysiančios, jis išeis su sava partija ir į provincinius rinkimus. Kaitindamas premjerą Jean-Jacques Bertrand ir liberalų vadą Jean Lesage apsileidimu ir politiniu apsimetimu, jis pareiškė: "Jeigu tuodu piliečiai nepradės rimtai elgtis, mes pasiūsim ir parlamentą tokius piliečius, kurie žino kaip elgtis. Nuolat labiau pasimetant provincijai, esame visiškai pasiruošę imtis žygių, kad toji padėtų būtų sutvarkyta".

NIXONAS TARIASI SU VYRIAUSYBĖS GALVOM

Buvusios JAV-ų prezidento D. D. Eisenhowerio laidotuvis suteikė Nixonui retą progą pasimatyti su visa eile vyriausybių vadų. Prezidentas kalbėjosi su jais visais privačiai, be patarėjų štabo, pasinaudodamas tikrai vertėjų pagalba. Manoma, kad pasitarimai labiausiai lietė Vietnamo karą. Nixonas tarėsi su Pietų Vietnamo viceprezidentu Nguyen Cao Ky, Filipinų prezidentu Ferdinand Marcos, Italijos ministru pirmininku Mariano Rumor, Australijos ministru pirmininku John Gorton, Pietų Korėjos premjeru Chung Il Kwon, Portugalijos ministru pirmininku Marcello Caetano, Turkijos premjeru Suleiman Demirel, Vakarų Vokietijos kancleriu Kurt Georg Kiesinger, Irano šachu, Tuniso prezidentu Habib Bourguiba, Olandijos užslenių reikalų ministru Joseph Luns, Japonijos premjeru Nobusuke Kishi.

DARBIEČIŲ POZICIJOS SVYRUOJA?

Didžiosios Britanijos valdančiosios Darbiečių partijos populiarumas, atrodo, menkėja. Tik ką įvykusiose trijų rinkiminių apylinkių darinkimuose (byelections) darbiečiai pralaimėjo konservatoriams visas tris vietas. Visų viešosios opinijos tyrinėjimo įstaigų apklausinėjimai nurodo, kad britai vis labiau nepatenkinti savo valdžia.

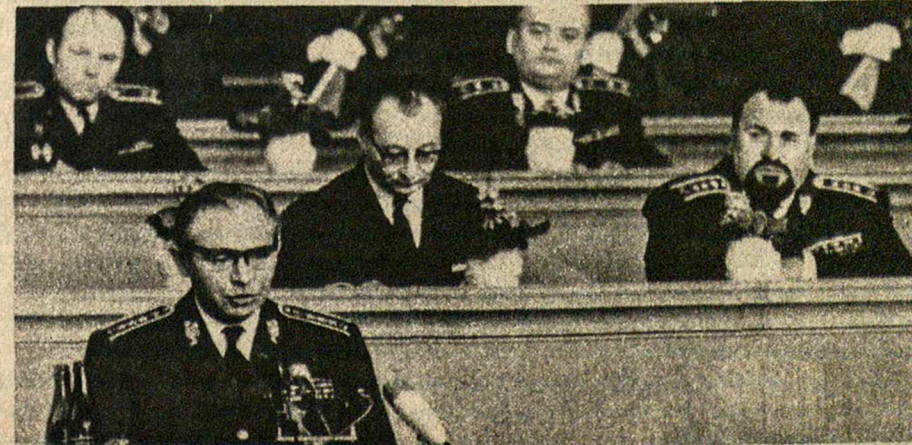
Per pastaruosius tris metus, po visuotinių rinkimų, darbiečių dauguma smuko iš 95 į 68 vietas. Prieš dvejis metus darbiečiai, viešosios opinijos įstaigų tabelėse pirmavo prieš konservatorius bent penkiais nuostimais, o šiuo metu konservatoriai pasistūmė net 20 nuostimų virš darbiečių. Sekantys visuotiniai rinkimai turėtų įvykti 1971 metų gegužio mėnesį, nors manoma, kad jie bus paskelbti jau 1970 metų spalio mėnesį. Konservatorių vadas Heath tvirtai įsitikinęs, kad jo partija rinkimus laimės. Šiuo metu Anglijos parlamente partijų pozicija tokia: Darbiečiai (Labor) 345, Konservatoriai 260, Liberalai 12, Respublikonai darbiečiai 1, Nepriklausomi darbiečiai 1, Nepriklausomi konservatoriai 1, ir dar keli kiti nereikšmingi atstovai.

Réal Caouette.

TANKAIS ĮVARČIO NEĮMUŠI!

Kai Stokholme įvykusiose pasaulinėse ledo rutulio rungtynėse Čekoslovakija nugalėjo Sovietų sąjungos komandą 4:3, ne tik Švedijoje, bet ir pačioje Čekoslovakijoje kilo begalinis entuziasmas. Prahoje, demonstruojanti minia sudaužė rusų Aeroflot agentūros būstinę ir Šv. Vaclovo aikštėje sukūrė laužą iš plakatų, brošiūrų ir dokumentų. Žmonės gatvėje šaukė: "Mes nugalėjome juos, mes nugalėjome juos!" ir "Be tankų įvarčių nėra!" Girdėjosi šauksmų: "Žvėrys rusai, grįžkit namo!" Maskvos Pravda, po šių incidentų tvirtino, kad toji spontaniška manifestacija buvusi suorganizuota kapitalistinių nacionalistų ir kad Čekoslovakijos vyriausybė nesiėmė tinkamų priemonių išsišokimams likviduoti. Kaip tik dėl to, šiomis dienomis į Pragę atvyko Raudonosios armijos maršalas ir Sovietų sąjungos gynybos ministras draugas Grečko. Atsivežė jis taip pat ir savo pavaduotoją, tikriausia, norėdamas čeksams labai aiškiai priminti, kas šiuo metu yra jų šalyje tikrasis ponas. Čekoslovakijos komunistų partijos prezidiumas

Čekoslovakijos politikus Bedřich (antras iš kairės) ir Dubček, apsuptus uniformuotųjų, statistika.

Anglijos ministras pirmininkas Wilson-kairėje, pasitarimų metu Bonnoje.

Mirusio prez. D.D. Eisenhowerio našlė Mamie Eisenhower laiko vėliavą, kuria buvo uždengtas jos vyro kastas. Šalia jos stovi sūnus John.

RUMUNIJA TAIP PAT NEPASIDUODA

Rumunija šiomis dienomis baigė pertvarkyti visą savo valstybės aparatūrą ir įstatymus, kurie padarys bet kokią sovietinę intervenciją į Rumunijos vidaus reikalus neįmanoma, jei tam nepritarus Rumunijos parlamentas. Dabartinis Rumunijos prezidentas Ceausescu tai padarė tuojau po nelemtųjų Čekoslovakijos įvykių, nes jis buvo vienas atkakliausių ir draugiškiausių Dubčeko naujosios socialistinės santvarkos rėmėjų. Tiesa, Rumunijos liberalizacija vykdoma daug atsargiau ir lėčiau, kad be reikalo nelšerzintus Maskvą, bet iki šiol Ceausescu visuose komunistinių partijų suvažiavimuose labai kategoriškai yra pasakęs Kremliaus viešpačiams, kad jam nepriimtinas aklas Maskvos linijos rėmimas ir kad Rumunija visiškai abejinga Rusų ir Kiniečių nuolat aštrėjančiam susikirtimui.

TOKIO VIS TEBEAUGA

Didžiausias pasaulio miestas nesustoja augęs. Š. m. vasario mėn. statistika rodo 11 358 966. Tai yra 5 242 asmenų prieauglis lyginant su sausio mėnesio statistika.

Montrealio angliškųjų mokyklų mokytojai Montreal Teachers' Association mitinge pasisako už streiką.

APIE KRITIKĄ

(Santrauka kalbos, skaitytos per
lietuvišką radijo pusvalandį,
1969 m. kovo mėn. 29 d.)

Buvo laikas kai apie mūsų kritikos stovį daug buvo rašoma ir kalbama. Daug diskusijų apie mūsų lietuviškos kultūros problemas užsibaigdavo mintimi, kad gerų kritikų neturėjimas neleidžia mūsų kultūrai augti ir klestėti. Paskutiniai du žodžiai visų tikrų patriotų labai mėgstami. Iš tikrųjų, yra reikalo susirūpinti. Talentų mūsų lietuviškame pasaulyje juk yra astronomiškai daug. Dailininkų, dainininkų, dramaturgų, aktorų, rašytojų, nepaprasto subtilumo ir gudrumo politikų ir absoluitaus pasiaukojimo visuomenės veikėjų mums gali visi pavydėti. Kartais atrodo, kad jų kiekvienais metais daugėja. Apie mūsų patriotines ir moralines dorybes nėra ko nei kalbėti, - jį jas žiūrint patiems, sunku neapsvaigti ir nepamesti galvos. Tik, štai, neturime kritikų. Kas gi daro mūsų visuomenę ir kritiką alergiškas viena kitai?

Pirmoji priežastis iš tikrųjų labai paprasta. Tai ko mes reikalaujam iš kritiko ir tai kas jis turėtų būti - yra du skirtingi dalykai. Nesileidžiant į detales, jis yra kurios nors šakos specialistas arba paprastas žiūrovas ar skaitytojas. Nuėjęs į koncertą, parodą, perskaitęs knygą, jis daro savo sprendimą, pareiškia savo nuomonę. Iš jo reikalaujama, kad jis būtų ištikimas tiesai, kaip jis ją mato, bet ne tai, ką jam diktuoja kiti. Paskutiniuju atveju, jis yra marionetė. Mes, tačiau, labai rimtai reikalaujam marionečių. Daugelyje mūsų kultūrininkų ir visuomenės veikėjų glūdi kitas kritiko pareigos supratimas - kritikas yra maloniai besišypsantis, visados pozityviai galvojantis žmogus, kuris viską supranta ir atleidžia, jam viskas gerai ir malonu. Dar, žinoma, būtų geriau, jei jis ir nepriimtytų, ir neprigirdėtų, bet tokias tobulybės sunku rasti.

Tikrų kritikų, negalvojančių pagal nustatytas gaires, pažiškai bijome. Baimė kyla iš to fakto, kad daugumas mūsų yra šventai įsitikinę, kad visuose lietuviško gyvenimo aspektuose reikia tik vieno dalyko - gerų norų. Kilnūs tikslai ir geri norai negali duoti kitokių, kaip gerų rezultatų. Kritikas, tuo tarpu, turi blogą ypatybę mums parodyti, kad geriausi norai kartais nuveda į didžiausius absurdus. Už nieką todėl taip narsiai ir atkakliai nekovojam, kaip už iliuzijas. Nei idėjos, nei principai neturi mums tokios didelės

reikšmės. Yra liūdna tiesa, bet tai viena iš pagrindinių priežasčių, kodėl mūsų kultūrinės manifestacijos jaunajai kartai dažnai yra ne vien tik mažai suprantamos, bet iš karto graudžios ir juokingos.

Būtų dar netaip blogai, jei galėtumėm sau pripažinti, kad aštresnė kritika mus baido, nes ji sunaikina tą šiltą saugumo jausmą, kuris mus saugo nuo realybės. Tam reiktų blaivaus žvilgsnio į save, o tai nėra labai malonu. Daug paprasčiau pasilikti prie seniai susikurto prototipo - esame maži ir nuskrūstę, bet esmėje kilnūs ir nenugalimi. Kritikas, kuris abejoja šita definicija, komplikuoja gyvenimą ir atsakymas jam duodamas aiškus - jis negerbia lietuviškos dvasios, ieško svetimų dievų ir griaua lietuviybės pamatus. Šitokioje atmosferoje tikras kritiškas jausmas atrofuojasi vietoj tobulėjimo. Bandydami viską pateisinti gerais nerais, mes jau daug metų toleruojam visokių plauko diletantus, mėgėjus vadiname profesionalais, abiem rankom į visas puses žarstom titulų, perversinam visas pastangas, dangstom, kiek galim, dvasinį tuštumą arba visišką suakmenėjimą ir visas kultūrinės vertybės taip sumaišom, kad gaunasi vaizdas žemos klasės bazaro. Ir jį mes vis dar turim drąsos kviesti mūsų užaugančią kartą!

Jaunoji karta turi aštrų ir blaivų žvilgsnį į realybę. Ji gerai žino, mūsų mažumos visuomenė negalės išlaikyti nei savo charakterio, nei savos kultūros, jei bus nuvertinti jos standartai. Jei ir toliau vadovausimės idėja, kad viskas kas darosi mūsų gyvenime, ar tai būtų literatūros, meno ar socialinio veikimo srityse, yra mūsų garbė ir pasididžiavimas, jaunoji karta turės pilną teisę mus kaltinti išdavimu lietuviybės idėjos, jos pakankamai nerespektuojant. Pabaigus visas jausmingas, patriotiškas kalbas, visvien reikia pažvelgti tiesiai į akis - jaunoji karta neišliks lietuviška iš pasigailėjimo.

Todėl tikimės, kad mūsų tarpe atsiras daugiau kritikų bandančių pakelti mūsų kultūrinius standartus. Didžiausias pavojus mums yra patikėti tuo, kuo mes save įsivaizduojame. Blaiviai į save žiūrėti nėra malonu, bet, jei norim išlaikyti dvasinį ryšį su ateinančia karta, reikia pradėti bent mokintis.

Dr. Ilona GRAŽYTĖ

IR GERAI, IR BLOGAI... (laiškai mums)

Šiuose laiškuose išreiškiamos mintys nebūtinai atstovauja redakcijos pozicijai ar nuomonei. Laiškai gali būti trumpinami. Anoniminiai pasisakymai nebus spausdinami.
Red.

REDAKTORIAU,

Nustebau dėl V. Rastenio laiško, rekomenduojančio "managed news" priėjimą, kai liečiamas mūsų atsinešimas į dabartinę Lietuvą. Man regis, kad vienu iš pagrindinių skirtumų tarp čia ir anapus yra galimybė elgtis, rašyti bei kalbėti kaip norima, o ne kaip išskaičiuojama ar nurodoma iš šalies. Gi kad piktavaliai pasinaudoja dažniais mūsų vėpliojimais - tegul! Argi ir mes, daugiau ar mažiau laisvi žmonės, privačiomis vestitokį pat idiotišką propagandinį žaidimą? Manau, kad anaipol! Mūsų stiprybė atvirume, nors tai ir gali kam nepatikti.

Toronto.

A. BANELIS

Jau daugelį metų skaitau "NL", esu jos bendrovės narys ir labai liūdnei išgyvenau jo redaktoriaus J. Kardelio atsiskyrimą iš mūsų išsivijios tarpo. "NL", nors toli nuo Chicagos, atrodo, kad nieko joje nėra, tačiau dirbant radio ir spaudos laukuose, labai miela visad paimti į rankas.

Sveikinunaująjį "NL" redaktorių ir kitus jo padėjėjus ir linkiu, kad laikraštis eitų tuo keliu, kurį taip vieningai ir tolerantiškai vedė lietuvi, prie lietuvių ištisus metus J. Kardelis. Su velioniu nedaug kartų teko susitikti, V. Vokietijoje Detmole, kai ten leido laikraštį ir paskutinį kartą per 3 dainų šventę Chicagoje ir jį gyvą tarp tūkstančių lietuvių turio filme. Tada taip nuoširdžiai kalbėjomės ir spaudėme viens kitam rankas, kad dar ilgai laimė gyvenime klestėtų, nors be savo krašto ir po kojom svetimos šalies aplinka. Giliausia užuojauta sol. Kardelienei, kuri irgi Chicagoje yra buvusi su dainomis, (jį turio filme), stiprybės ir sveikatos šiame žemės kelyje!

Ta pačia proga noriu keletą žodžių tarti dėl "NL" turinio. Tamstų įvestas skyrius "Ir gerai, ir blogai", pagirtinas, tačiau pat ir kiti skyriai reikalingi, jei ne kas savaitę, tai per mėnesį kartą. Norėčiau patarti redaktoriui dr. Nagiui, kad kreipte dėmesį į Kanados lietuvių gyvenimą, ypač raskit korespondentų iš kolonijų, kad jie ir ilgesniais ir trumpais raštais pateiktų žinių. Būtų labai gerai ir iš viso pasaulio trumpų žinių, o politikos prabėgančios savaitės trumpai, nes radio, TV ir kiti šaltiniai jas suteikia greitai, galėtų tilpti ir savaitės apžvalga.

Su linkėjimais visiems,
Bal. BRAZDŽIONIS
Chicago, Ill.

Kanados Lietuvių Fondas

Kaip daugelis iš paskutinių žinučių pastebėjote, vienas iš daugiausiai fonдан triuso idėjų siū darbininkų pasitraukė. Daug yra jo pastangų tame \$ 50,000. fondo kapitale.

Dabar man tenka perimti jo išvartą didelę vagą. Nežinau, ar aš bent panašiai ta linkme sugebėsiu ją tęsti. Aš manau ir esu įsitikinęs, kad fondo augimas priklausys ne nuo manęs vieno, bet nuo mūsų visų geros valios ir norų.

Fondo vardu ypatinga padėka priklauso visiems įgaliojiniams. Prašome visus geros valios tautiečius ir toliau talkinti, remti ir didinti mūsų visų fondą - mes žinome, kad tos aukos ir darbas - mūsų tėvynei Lietu-

BENDRUOMENINĖS A PRAIŠKOS

"Nepriklausoma Lietuva" 1969 m. kovo 12 d. nr. 11 "Ten buvęs" korespondentas rašo: "Vasario 16 minėjimui KLB St. Catharines ir Niagara Falls, Ont., skyriaus valdyba su pirmininku A. Šetiku gerai pasiruošė ir sklandžiai ją pravedė".

"Ten buvęs" aprašydamas visą minėjimo eigą užkliuvo už klebono pasakytų minčių. Korespondentas sako: "Tik apgailėtina, kad vietoj pamokslų šventės proga, buvo paminėta vietinio gyvenimo mažos reikšmės nesugyvenimo išdavos, išvardinant vieną politinę srovę, darančią įtaką į kai kurias lietuvių su tikslu nužeminti lietuvių klebono autoritetą". Tą mintį "Ten buvęs" korespondentas baigia taip, kad pats altoriaus autoritetas iššaukia vieną kitą lietuvių nesklandumą, kurių turėtų me nekartoti ir vengti".

Pasiskaičius, atrodo, labai gražų ir šventiška. Įdomu kodėl korespondentas nutyli tai, kas dabar vyksta St. Catharines lietuvių bendruomenėje. Šeštadieninė mokykla sugriuvo, gražiai veikusi tautinių šokių grupė suiro ir visa St. Catharines bendruomenė pasimetė. Tad klebonas ir pasakė, kad čia veikia pagrindis, dirba juoda ranka pagal bolševikų sistemą, atlikdamą skaldomąjį darbą. Tačiau nei vieno asmens neišvardino ir nei vienos srovės nepaminėjo.

St. Catharines bendruomenė išgyvena neramumo laikus. Tai aštrus ir sudėtingas sukrėtimas, kurio niekas nelaukė ir nesitikėjo.

Mano nuoširdus patarimas "Ten buvusiam" korespondentui didelių dalykų nelaikyti vietinio gyvenimo mažos reikšmės. Toks nudailinimas klaidina skaitytojus toliau gyvenančius nuo St. Catharines. Būtų gera, kad KLB krašto valdybos pirmininkas atsilankytų į mūsų bendruomenės visuotinį susirinkimą.

Ant. ŠUKYS
St. Catharines. Kūr. savanor.

REDAKTORIAU,

Linkiu "NL" redaktoriui daug ištvermės ir neuždaryti duris laisvam skaitytojų pasisakymui.

V. MATUKAITIS
Canfield, Ont.

SKYRIŲ VEDA SKAUTININKAS L. EIMANTAS.
1496 Mardell Place, London, Ont. Canada.

Seserijos Vadijos narės posėdžio metu prieš 20 metų, Vokietijoje.

VADOVŲ BEI PAREIGŲNŲ SUEIGOS

Š. m. kovo mėn. 23 d. Toronte, prie Prisikėlimo parapijos skautų būkle, įvyko dvi svarbios skautų vadovų bei pareigūnų sueigos, kuriose priimta eilė reikšmingų nutarimų vasaros stovyklų reikalui.

Pradžioje posėdžiavo "Romuvos" skautų stovyklavietės valdyba ir jos vykdomasis komitetas. Pasirodo, kad energingai ir sumaniai besitvarkant, "Romuvos" stovyklavietės skolos greitai mažta, nors ir kasmet stovyklavietėje įvedama pataisymų, pastatų bei pagerinimų. Mat, visada susilaukiama gausios tautos iš skautų tėvų, kai atliekami parengiamieji priešstovykliniai darbai ar rudenį paruošiama stovyklavietė žiemai. Plačioji visuomenė, stebėdama skautų veiklą ir "Romuvos" tvarkymą, dažnai ateina ir su stambesne parama. Šiomis dienomis statybininkas p. Stasys Kuzmas stovyklos gerinimo

reikalui paaukojo net tūkstantį (1000) dolerių. Skautai jam visada reikš pagarbą ir dėkingumą.

Po trumpos pertraukos prasidėjo antroji skautų vadovų ir pareigūnų sueiga, kurioje be torontiešių dalyvavo Hamiltono, Londono, Niagaros pusiasalio ir kitų vietovių skautų vadovai. Labai atsidėjus apsvarstyti visi šios vasaros stovyklos reikalai: sudaryta stovyklų vadovybė, numatyti reikalingi pareigūnai, priimti ūkio bei lėšų potvarkiai bei taisyklės.

Paukštyčių-vilkiukų stovykla "Romuvoje" vyks nuo š. m. liepos mėn. 19 iki 26 dienos, o skaučių-skautų nuo liepos mėn. 26 d. iki rugpjūčio mėn. 9 d.

Taigi, šiemet jau nuo liepos vidurio vėl atgys lietuviškas jaunimo miestas "Romuva". Labai malonu, kad šiemet su mumis stovyklaus ir Amerikos lietuvių skautai iš Detroito: jų bent šimto susilauks svetingoji "Romuva". L. E-TAS

JUNGTINIŲ AMERIKOS VALSTYBIŲ LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KRAŠTO VALDYBOS INFORMACIJA:

DR. ARVYDAS KLITORĖ iš Kalifornijos buvo atvykęs į Čikagą ir turėjo pasitarimą su JAV LB centro valdybos pirmininku lietuvių mokslininkų suvažiavimo reikalui. LB centro valdybos organizuojamas suvažiavimas įvyks 1969 metais darbo dienos savaitgalio metu Čikagoje. Suvažiavimo programą tvarko Kalifornijoje sudarytas mokslininkų komitetas, o techniškus organizacinius darbus atlieka JAV LB centro valdyba.

JAV LB CENTRO VALDYBOS posėdis įvyko 1969 kovo 8 dieną Čikagoje. Posėdyje buvo aptarti JAV LB tarybos sesijos reikalai, Vasario 16-tos minėjimu

metu iškilusios problemos, visuomenės informavimo klausimas, kontrolės komisijos aktas, liečiantis Kultūros kongreso komiteto atskaitomybę, centro valdybos gauti raštai, mokslininkų suvažiavimas ir kiti reikalai.

LEONARDO VALIUKO IR MYKOLO DRUNGOS Vasario 16 proga paruošti straipsniai LB apylinkių ir apygardų valdybų bei atskirų asmenų pastangomis daugelyje vietovių buvo išspausdinti amerikiečių spaudoje. Medžiagos paruošimą organizavo ir išlaidas padengė JAV LB centro valdyba.

Padėka

Mirus mano brangiam vyrui Jonui Kardeliui, reiškiu širdingiausią padėką visiems broliams lietuviams Kanadoje ir JAV - se, kurie mums teikė visakeriopą pagalbą mūsų didžioji nelaimėj.

Visiems, kurie mus paremė finansiniais, lankė ligoni ligoninėse, reikė man užuojautas, atsiunte gėles, aukojo mišias. Kalbėjusiems nepamirštamus žodžius apie A. A. Joną akademijose Montrealyje ir Čikagoje. Atvykusiems iš kitų Kanados ir JAV miestų į laidotuves ir palydėjusiems į kapines Montrealyje ir Čikagoje.

Visiems, visiems tariu nuoširdžiausią mano ačiū.

Elzbieta Kardelienė.

Mūsų Kredito Unijos nariui

A + A

STANLEY KLICHIS

mirus, jo žmonai Eleonorai ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Lito" Valdyba.

K. LUKOŠIUS
KLB sekretorius

ŠIAURĖS AMERIKOS PABAL-
tiečių stalo teniso pirmenybės
buvo prarastos kovo 15 d. To-
ronte. Dalyvavo 22 žaidėjai, iš
jų 10 latvių ir 12 lietuvių. Šiais
metais jas vykdė lietuviai. De-
troite, Sąjungos suvažiavime
vasario 1-2 d. d. buvo nutarta
vykdyti Torontė ir jų organiza-
ciniais reikalais rūpintis buvo
įgaliotas Aloyzas Kuolas (To-
ronto Aušra). Gaila, kad A. Kuo-
lo pastangos ir geri norai atsi-
daužė mūsų sportininkų nepa-
reigingumą. Kaip žinome, Čika-
goje yra gerų, aukštos klasės
stalo tenisininkų, (pav. broliai
Kavaliauskai), kurie buvo kvies-
ti ir svarbiausia pažadėjo at-
vykti, tačiau pirmenybėms pra-
sidėjus nei vieno iš jų nesima-
tė. Mūsų veteranas, ilgametis
stalo teniso meisteris ir vienu
metu buvęs Kanados meisteriu,
dabar gyvenąs New Yorke, Pra-
nas Gvildys šį kartą negalėjo
dalyvausti, tačiau jis apie tai iš
anksto pranešė. Čikagos teni-
sininkų pasiūlymo vis dėl to
negalima pateisinti. Šiose pir-
menybėse lietuvius atstovavo
Toronto jėgos. Techniškos pa-
sekmės:

Komandinėse varžybose lat-
viai nugalėjo lietuvius 5-1,
(Zulps, Eichvald, Kulitis-latviai,
Nešukaitis, Vaičekauskas ir
Rautinšas-lietuviai). Individua-

linėse varžybose pirmą vietą
laimėjo Zulps, antrą Eichvald,
abu latviai, trečią vietą Vaiče-
kauskas. Vyru dvejetus pirmą
vietą Zulps, Eichvald prieš Ne-
šukaitį ir Vaičekauską. Mišrius
dvejetus pirmą vietą Nešukaitis
ir V. Nešukaitytė, antrą vietą
Zulps ir Adminis, trečią vietą
Vaičekauskas ir Sabaliauskai-
tė. Moterų komandinės varžy-
bos laimėjo lietuvės 5-1. Moterų
individualinėse varžybose pir-
mą vietą laimėjo V. Nešukaitytė,
antrą vietą Marenko (latvė)
ir trečią Sabaliauskaitė. Moterų
dvejetus, pirmą vietą V. Nešu-
kaitytė ir Sabaliauskaitė prieš
Adminis ir Marenko (latvės).
Jaunių individualinėse varžy-
bose pirmą vietą P. Klevinas,
antrą L. Klevinas ir trečią Sku-
jins (latvis). Bendrai, pirmeny-
bės nedarė aukštesnės klasės
įspūdžio. Išskirtini tai, Zulps-
latvis ir V. Nešukaitytė, kurie
neturėjo rimtesnio pasiprieši-
nimo. Zulps ir V. Nešukaitytė
atstovaus Kanadą pasaulio stalo
teniso pirmenybėse Muenchen,
š. m. balandžio mėn. Gaila, kaip
Aloyzas Kuolas išsireiškė, kad
mes vistiek neturime tautinio iš-
didumo ir nesugebame susior-
ganizuoti atstovauti mus pana-
šiuose turnyruose geriausiomis
pajėgomis.

S. KRAŠAUSKAS

JAUNIEJI LIETUVIAI VOKIETIJOJE

Vakarų Vokietijos lietuviuo-
se lietuvių kunigų infliacija be-
ne labiausiai jaučiama. Tai čia
sakome ne kokia antitikiybė ir
visiškai ne bažnytinė prasme.
Betgi, kiek akyčiau pasekus lie-
tuviškąjį gyvenimą Vakarų Vo-
kietijoje neišvengiamai akys na-
krinta toji kunigų gausa. Su ne-
didelėmis išimtimis, visose
lietuviškųjų įstaigų ir organi-
zacijų vadovybėse, visur ten,
kur yra organizaciniai ir me-
džiaginiai pagrindai lietuvių
tarpe tikroviškai reikšties, V.
Vokietijoje kunigų skaičius yra
iš tikrųjų nuostabiai didelis ir
neproporcingas.

Nebūtų teisinga tvirtinti, kad
kunigų gausa visuomeniniame
gyvenime Vokietijos lietuviams
užspaudė tą konservatyvų ir
dešinaus įvaizdžio antspaudą.
Užsieni lietuviuose juk pažis-
tame ne vieną lietuvių kunigą,
ypač iš vidurinėsios ir jaunes-
niosios kartos, kuriam visuo-
meninės atžagareivystės vis
dėlto nedrįstume priskirti. Toji
konservatyvioji, būtinai ramybę
išsaugoti siekiančioji rūpestin-
gai kurstoma nuotaka, matyt,
išplaukia iš ištvirtinusto esta-
blishmento, kuris pats, arba
daugelis jojo įtakingųjų asme-
nybių, atrodo, visiškai nuošir-
džiai tiki savo laikysenos tei-
singumu ir pažangumu ir yra
pernelyg paternalistiški.

Padėtis truputį ironiška, nors
būtybė gana sudėtinga. Pajė-
giausieji, įtakingiausieji ir pa-
ternalistiškiausieji V. Vokieti-
jos lietuviškojo establishmento
žmonės, kadaise, kai dar buvo
jauni, patys buvo nemenkė ne-
nuoramos, purkštavo ir net vi-
siškai konkrečiai maištavo
prieš anuometinį Lietuvos es-
tablishmentą, ketvirtadėniams
susirinkinėdavo ir, jų pačių žo-
džiais, "organiškai" griovė kon-
servatyvumą, ilgainiui vi-
siškai atsiskyrė nuo savosios
ideologinės srovės ir bičiuliš-
kai susiorganizavo atskirai.

Šiandien anie buvusieji kon-
servatyvumo griovėjai ir maiš-
tininkai, bent Vokietijos lietu-
viuose, patys išviro į ramybę
tausojančią establishmentą. Kaž-
kaip prisimena A. Camus sam-
protavimai apie maištaujan-
tį žmogų...

Panašūs svarstymai apie Vo-
kietijos lietuvių atsiranda ne
atsitiktinai. Jie remiasi toli
gražu ne vien asmeniškai ste-
bėjimais, nes pačiuose Vokietijos
lietuviuose palaipsniui vis
dažnėja reiškinių, kurie aiškiai
ir nedviprasmiškai maištauja
prieš ištvirtinusią tvarką, ro-
do nepasitenkinimą ir ieško sa-
vaimingų kelių.

Maždaug partinė opozicija
Bendruomenės ir kitų įstaigų
vadovybei, kuri jau eilė metų
yra frontininkų kontroliuojama,
akivaizdžiau pasireiškia prieš
rinkimus į Bendruomenės tary-
bą. Šiaip partinio veikimo be-
veik nesijaučia. Tačiau prieš
keiliolika mėnesių susiorgani-
zavo Vokietijos lietuviai social-
demokratai. Tiesa, vienas ar ki-
tas senesnis socialdemokratas
ir anksčiau reikšėsi visuome-
nėje, bet susikūrusi socialde-
mokratų draugija jau perdėm
yra jaunesniųjų, vidurinėsios
ir jaunesniosios kartos pagim-
dyta.

Buvusieji Jaunimo metai iš-
judino Vokietijos lietuviškąjį
jaunimą. Palyginti, nemažas jų
būrys lankėsi Jaunimo kongre-
se Chicagoje, o Bendruomenės
ir anksčiau reikšėsi visuome-
nėje, bet susikūrusi socialde-
mokratų draugija jau perdėm
yra jaunesniųjų, vidurinėsios
ir jaunesniosios kartos pagim-
dyta.

Jaunimas iš tiesų išsijudino.
Pradėjo net leisti savo ofsetinį
laikraštėlį "Jaunimo žodį", ku-
rio pirmieji trys numeriai pra-
eitaisiais metais išėjo visiškai
konformistiški ir įsisenėjusių
paternalistinių nuotaukų neer-
zino.

Šiokia tokia naujovė jau yra
paskutinysis "Jaunimo žodžio"
numeris, išėjęs sausio mėn.
Laikraštėlį leidžia Vokietijos
Lietuvių Bendruomenės Jauni-
mo sekcija, o redaguoja - G. Bau-
ras, K. Brazaitienė ir V. Bra-
zaitis. Redakcija iš tikrųjų sa-
votiškai lietuviška-tarptautinė.
Tik pirmasis laikytinas Vokie-
tijos lietuvių, taip sakant, iš pa-
grindų. K. Brazaitienė Vokietijon
atvyko iš Australijos, kur

Lietuviai ir Vorkutoje (Sibire) krepšini žaidė.

baigė gimnaziją ir universitetą,
o V. Brazaitis tik prieš kelerius
metus atvyko iš Lietuvos, kur
Kauno Žemės ūkio institute
baigė inžinerijos mokslus. Pir-
muosius numerius redagavo
dalinau skirtingos sudėties re-
dakcija. Pasirodo, kad praeitųjų
metų pabaigoje Vasario 16 gim-
nazijoje susirinko aštuoni "Jau-
nimo organizacijų ir būrelių
atstovai", kurie ir išrinko nau-
jąją redakciją.

Redakcijos žodyje nurodoma,
kad "yra buvę nusikundimų dėl
laikraštėlio cenzūravimo", kas
gal būtų, ir paaiškina pirmųjų jo
numerų ramybę ir konformis-
tiškumą. Betgi, "įvykus pasikei-
timams redakcijoje, šis reika-
las buvo išdiskutuotas ir prie-
ta išvados, kad apie cenzūrą ne-
gali būti nė kalbos". Redak-
cija pabrėžia, kad "laikraštėlio
puslapių yra atskleisti visiems
jaunimo pasisakymams", bet iš-
pėja, jog "polemiški klausimai
turi būti grįsti sveiku protu".
O, be to, redakcija samprotauja:
"Jaunimo ateitis yra susijungti
į bendruomenę. Tačiau niekas
negali laukti, kad šių dienų jau-
nimas akiai perimtų vyresnios-
sios kartos nusistatymus ir
vykdytų jų patarimus".

Čia jau nuskamba savaimin-
ga, nekonformistiška gaida,
kuri itin išryškėja straipsnyje
"Jaunimo veikla arba pasiprie-
šinimas atgyventoms ideologi-
joms", po kuriuo, labai jau ne-
jaunuoliškai nedrąsiai pasirašė
"Erkė". Tačiau šis slapyvardis
nė rašinyje kalba visiškai ne-
dviprasmiškai ir, sakykume,
jaunuoliškai reiškinius vadina
jų vardais. Štai:

"Mes, lietuviai Vokietijoje,
esame taip gražiai susitvarkę,
kad turime net oficialius savo
organus, kurie mus visus re-
prezentuoja. Laikas nuo laiko
vyksta oficialūs rinkimai...
Kritiškai stebėtojai jau seniai
aišku, kad visa tai teatras, kad
žmonės, kurie tvarko visus Vo-
kietijos lietuvių reikalus, jau
eilė metų vis tie patys. Rinkimai
turi tik vieną tikslą, būtent,
legitimuoti tos vienos konserva-
tyvios-klerikalinės grupės pre-
tenzijas kalbėti visų lietuvių
vardu, atstovauti jiems ir nu-
statyti jiems ideologinius rė-
mus".

Kalbama, vadinasi, visiškai iš
peties, kol toji "Erkė" galų ga-
le prieina išvados, kad "viena-
šališkumas ideologinėje srityje
ir monopolis visuose oficialiuose
organuose privedė prie to,
kad mūsų visuomenės gyveni-
mas pasidarė nepaprastai nuo-
bodus", dėl ko jaunimo daugu-
ma "visai atitrūko nuo lietuviš-
kos veiklos".

"Erkė" betgi nepasitenkina
establishmento triuškinimu, ji
iškelia ir pozityvių pasiūlymų,
sakykime, ragina jaunimą "su-
formuluoti naujas, su gyvenimu
einančias idėjas" ir jau dabar
ruošti sekantį jaunimo su-
važiavimui, kuriame jau nebe-
reikėtų klausytis ilgų ir nuob-
džių senelių paskaitų". Į suva-
žiavimą "nebereikėtų kviešti
(ir brangiai atsilyginti!) prele-
gentų iš Vatikano ir kitų "šven-
tų" vietų. Jaunimas galėtų pats
pravesti diskusijas "teach-in"
formoje. ... Atrodytų, kad Vokie-
tijos lietuvių jaunimas ne per-
nago juodimą nenori atsilikti
nuo visuotiniai maištaujančio
Vakarų jaunimo aplamai, o ma-
loniausia mums bene turėtų bū-
ti tai, kad jis savo nerimastį
energiją ir visuotinę nepasiten-
kinimą nori panaudoti kaip tik
lietuviškojo gyvenimo išjudini-
mū.

Ištvirtinusieji, savąja tiesa
išitikinusieji, ramybę žūt būt
tausojančieji visuomet ginasi.
Tai jau maždaug natūrali ir be-
veik pavloviška reakcija, o todėl
reikia prileisti, kad į tokį "Jau-
nimo žodžio" iššūkį Vokietijos
lietuvių establishmentas rea-
guos. Klasiška tokia reakcija
būtų bandymas kritiškąjį jauni-
mo žodį viešumoje sumenkinti,
paskelbti nereikšmingu, pasity-
čioti, o kraštutiniu atveju - val-
diškomis priemonėmis paban-
dyti jį užslopinti. Ar ir šiuo at-
veju taip bus - teparodys ateitis.

Beje, paskutinis Vokietijos
lietuvių "Jaunimo žodis" iš tie-
sų yra labai pakantus ir tikrai
ne antiklerikalinis, kaip iš kai
kurių citatų galėtų pasirodyti.
Jis, atrodo, iš tiesų gana taikliai
atstovauja dabartinio jaunimo
pasaulelėjautai, kuri bene galėtų
būti pavadinta aklerikaline, o
todėl šiam jaunimui lygiai taip
nesuprantamas klerikalizmas,
kaip ir antiklerikalizmas. Šian-
dieną jaunimą nuoširdžiai jau-
dinantieji klausimai, matyt, ma-
žai ką bendro turi su 19 a. vi-
suomeninėmis įtampomis.

♦ "DANOS" komp. J. Gaide-
lio operos premjera įvyks š. m.
balandžio 12 d. Kiti spektakliai
— bal. 13, 19 ir 20 d. d. Di-
riguos A. Kučiūnas. Solistai: D.
Stankaitytė, R. Mastienė, S. Ba-
ras, A. Brazis ir J. Vaznelis.
Režis. — P. Maželis. Dail. A.
Kurauskas.

Bilietai gaunami "Marginiuo-
se", 2511 W. 69th St., Chicagoje.
Tel. PR 8-4585. Užsakant paš-
tu — siųsti čekį: Lith. Opera
of Chicago, 6441 So. Kedvale
Ave., Chicago, Ill. 60629.

Viskas vyksta Marijos Aukšt.
M-las salėje.

Chicagos Lietuvių Opera

Eltos Informacijos

TIESA PRALAUŽIA MELO UŽDANGĄ.

"Kartais skaitytojas išgirsta
ir iš užsienio Eltos pranešimus,
... šmeižiančius Tarybų Lietu-
vą ir jos darbo žmones"...

Antrasis šio pareiškimo pos-
mas iš karto išduoda, kur jis pa-
sakytas. Aišku, Vilniuje, pačioj
Tiesoj, sausio 17. Taip rašo Do-
natas Roda, prie parašo pridė-
jęs titulą — "Eltos direkto-
rius".

Reikšmingesnė yra pirmoji
pareiškimo dalis: Lietuvoj iš-
girsta ir užsienio Eltos prane-
šimus. Tai viešai liudija parei-
gūnas, kurs negali nežinoti.

Proga apie tai pakalbėt bu-
vo Eltos — Lietuvos Telegra-
mų Agentūros 50 metų sukak-
tis, dar viena ne vietoj ir ne lai-
ku tenai minima sukaktis. Su-
kaktį sulipdė, sudėję krūvon
trijų įstaigų veikimo laiką,
kuriame ne 50, o tik 20 metų
buvo tikros Lietuvos Telegra-
mų Agentūros veikimo laikas.

Nuo 1940 metų, ir tai su tre-
jų metų pertrauka 1941-44, Lie-
tuvų, pirma Kaune, o dabar
Vilniuj yra Eltos vardu tebeva-
dinamas Sovietų sąjungos Tele-
gramų Agentūros — Tasso pa-
daliny. Jo direktorius ir yra
dabar Donatas Roda.

Į "sukaktį" įlipdyta dar ir
1919 metų sausio 17 Kapsuko
įsteigta Lita — "Litovskaja Te-
legrafnaja Agentura", kuri ta-
čiau veikė vos porą mėnesių ir,
žinoma, nebuvo jokia Lietuvos
Telegramų Agentūra, o tik Ru-
sijos agentūros Rosta žinių į
lenkų, žydų ir lietuvių kalbas
vertimo biuras. D. Rodos "El-
ta" irgi toks pat Tasso žinių
(tik į lietuvių ir lenkų kalbas)
vertimo biuras, kadangi, kaip
matyt iš paties D. Rodos "su-
kaktuvinio" pasipaskojimo, iš
niekur kitur jis žinių neima ir
negauna. "Tasso koresponden-
tų pranešimai yra ir mūsų
informacijų šaltinis", atvirai
pasisako D. Roda ir čia pat
"pasitaiso", esą, "Bet ne vienintelis. Juos pa-
pildo pranešimai iš kitų agen-
tūrų, su kuriais Tassas yra
sudaręs sutarimus". Tai vis-
tiek, Roda gauna tik Tasso ko-
respondentų žinias ir kitų agen-
tūrų tik tas, kurias Tassas pri-
ima ir perkošęs duoda.

Taip, gana nuoširdžiai, pasi-
pasakojęs, kokiai agentūrai jis
vadovauja, D. Roda lyg ir
smarkiai stengiasi suniekti
tos užsieninės Eltos, kurios
pranešimus jo žinių skaitytojai
Lietuvoj irgi išgirsta, autorite-
tą. Bet tos jo pastangos gana
dviprasmės. Pavyzdžiui, tas kal-
tinimas, kad ši, užsieninė, šmei-
žianti "Tarybų Lietuvą ir jos
darbo žmones". Gana tik pri-
simint, kad ir tas žodis "šmei-
žia" Lietuvoj dabar daugumai
reikia — "nemalonią tiesą sa-
ko". Tik priminkim, kaip moki-
nys net egzaminų rašiny parašė,
kad Donelaitis "šmei-
žė" ponus... Antra vertus, jei
kas girdėjo mūsų pranešimus,
tai apie Lietuvos darbo žmo-
nes net ir nemalonaus nieko
negirdėjo.

Taip pat negalėjo girdėti,
kad ši Elta būtų "piestu stoji-
si" ginti kurį nors politiniu-
se teismuose tenai teisą vadi-
namą "hitlerinių banditų talki-
ninką". Niekad nesiginčijame
su bolševikų politiniais teis-
mais, nes ir nėra reikalo: pa-
kanka tik papasakoti, kaip Ro-
dos informuojamoji spauda tas
bylas aprašinėja. Anot Rodos,
ši Elta "šmeižia spaudą". O
tai reikia gi, kad tik atvirai pa-
sako apie ją nemalonią teisybę.

Arba, "buržuazinių naciona-
listų Elta nuolat giriiasi, kad ji
rašo tiesą", — sako D. Roda.
O kas skaito ar girdi šios El-
tos pranešimus, tas nemato

JAV LB CENTRO VALDYBA
išsiuntinėjo antrą šiais metais
LB apylinkėms ir apygardoms
skirtą bendraraštį, kuriuo apy-
linkės yra kviečiamos pravesti
lituanistinės mokykloms mo-
kinių verbavimą ir pasisakyti
dėl LB solidarumo įnašų pakė-
limo.

juose tokių pasigyrimų, tačiau
labai dažnai girdi, kad mūsų
pranešimai esti paremti tuo,
ką rašo Vilniuje D. Rodos in-
formuojama Tiesa...

Pagaliam, lyg pristigęs savo
šovinių prieš šią Eltą, D. Roda
griebėsi A. Bimbos autoriteto
ir atpasakoję, ką šis kartą ra-
šė apie ją savo "Laisvėj". O
tas rašė, kad ši, anot jo "sine-
toninė Elta" gausybę žinių apie
Lietuvą "prikepanti", bet kad
visa tai "jovalas, melai, prasi-
manymai", sugalvoti "Lietuvos
priešu"...

Žymia dalimi čia Roda su
Bimba teisūs: negalėdama turė-
ti Lietuvoj savų patikimesnių
korespondentų, ši Elta daug ži-
nių apie Lietuvą semiasi iš Vil-
niuje komunistų partijos lei-
džiamų laikraščių, o juose ne-
abejotinai yra nemaža Lietuvos
priešu, greičiausia daugiau, nei
draugų...

★

Buržuaziniai pavojai

Šis atvejis jau yra trečias vie-
no mėnesio protarpis (nuo gruod-
žio 16), kada vilniškės bolševi-
kijos viršūnėse suskambino pa-
vojais varpais dėl laisvųjų lie-
tuvių informacijos poveikio Lie-
tuvų. Sniečkus viešai atsilie-
pė į Lietuvos nepriklausomybės
50 metų sukaktis minėjimus
laisvėje. Sarmaitis mobilizavo
akademikus prieš užsieniuose
esančių lietuvių istorikų žodį.
Dabar D. Roda visus savo žur-
nalistus raginė pasitempti, anot
jo, "tokių faktų (t.y., šios El-
tos veikimo) akivaizdoje". Atro-
do patikima, kad toki pavojau-
są šauksimai gerai žadina dė-
mesį šios Eltos pranešimams,
matyt, vis dažniau išgirsta-
miems ir Lietuvoj.

VLIKAS IŠLEIDO 30 TŪKS- TANČIŲ INFORMACIJAI

Praėjusių Lietuvos Laisvės
Kovos Metų Vyriausios Lietu-
vos Išlaisvinimo Komitetas iš-
laidų apyskaitoje paskelbė ben-
drą išlaidų sumą — \$30,092.13.

Vliko seimui pateiktajame
vicepirmininko J. Audėno pra-
nešime buvo pabrėžta, kad Vli-
ko darbe didžiausias dėmesys
buvo skirtas informacijai. Tai
atitinkamai atsispindi ir išlai-
dų apyskaitoje. Tolydinė infor-
macija skleidžiama per Eltos
biuletenius, kurių 1968 metais
buvo leidžiama septyniomis
(anglų, prancūzų, vokiečių, ita-
lų, ispanų, arabų ir lietuvių)
kalbomis, atsiėjo \$16,477.37,
tai yra 54.82% visos išlaidų
sumos.

Buvo išleista irgi ir vien-
kartinių leidinių (kiek jų dar
galima gauti ir panaudoti, —
skelbiama spaudoje). Jie visi
tais metais atsiėjo \$6,157.64 —
20.40%. Be to, informacijos
į Lietuvą rengimas ir pertei-
kimas — \$3,656.00 — 12.18%.

Iš viso, šiose trijose išlai-
dų informacijai pozicijose su-
sidarė išlaidų \$26,291.01, arba
visos išlaidų sumos 87.4%. Li-
kusieji 12.6%, arba \$3,801.12
buvo: atlyginimas — \$2,040.00
(6.8%), paštai, telegrafai, te-
lefonai — \$617.31 (2.03%) ir
įvairiems kitiems reikalams —
\$911.36 (3.02%).

Informacijos skleidimo
svarba nesumažės nei šiais, nei
tolėsniais metais. Informacijai
stipriau paremti, Vlikas ir
Tautos Fondas telkia ypatingus
rėmėjus. Būtent, kviečia
šiuo sumetimais skirti Tautos
Fondui kasmet bent 25-kių ar
daugiau dolerių įnašą. Ypatin-
giesiems rėmėjams per išstius
atitinkamus metus siunčiami
lietuviški ELTOS biuleteniai,
360 puslapių per metus), tuo
būdu jie tampa lyg lietuviškų-
jų ELTOS biuletenių garbės
prenumeratoriai.

KULTŪRINĖ KRONIKA

1968 METŲ VEIKLOS PRANEŠIMAS

Pernai atšventėm mūsų knygų leidimo dešimtmetį. 1959 metais pasirodė pirmoji mūsų knyga—Kosto Ostrausko "Kantarėlė". Nuo to laiko iki dabar išleidome 17 knygų: aštuonias poezijos, penkias dramos ir keturias prozos knygas. Viso 2250 puslapių už 14,000 dolerių. Populiariausios knygos buvo Antano Gustaičio "Ir atskrido juodas varnas", kurios išleidome dvi laidas ir bematant išpardavėm ir Šekspyro "Hamletas". Premijas gavo keturios knygos: Algirdo Landsbergio "Penki stulturkaus aikštėje", Algimanto Mackaus "Neornamentuotos kalbos generacija ir augintiniai", Kosto Ostrausko "Žaliojoj lankelėj" ir Antano Gustaičio "Ir atskrido juodas varnas".

Pernai išleidom Vytauto Kavolio "Nužemintųjų generacija", Antano Gustaičio "Ir atskrido juodas varnas" antrą laidą ir buvome mecenatais Pedagoginio Lituanistikos Instituto išleistam "Socialistiniam realizmui".

Naujojo Montrealio lietuvių jaunimo ansamblio, vadovaujamo Z. Lapino (talkingant Inai Kližienai ir Hildai Lapinienei), tautinių šokių vienetas. J. Šablauko nuotrauka.

Pradėdami antrą dešimtmetį sutrumpinom fondo pavadinimą į Algimanto Mackaus Knygų Leidimo Fondą. Taip pat, užsibaigus Škėmos fondo lėšoms, Antano Škėmos raštų leidimas pereina pilnon AMKL fondo žinion.

Šiais metais išleisime Škėmos raštų antrąjį tomą ir Henriko Nagio eilėraščių rinkinį "Broliai balti aitvarai". Toliau numatome Rimo Vėžio poezijos knygą, kurią apipavidalinti ir iliustruoti sutiko dail. Algirdas Kurauskas.

Šiais metais fondas siekia toliau didinti narių skaičių. Jei turėtume 200 kasmet pilną įnašą mokačių narių, užsitikrintume spausdinimo išlaidų padengimą visom mūsų leidžiamom knygom. Šiais metais bandysim užkelti fondo narių skaičių virš šimto. Jei visi dabartiniai fondo nariai neužmirš savo įnašo ir dar pakalbins savo draugus prisidėti prie fondo, tą lengvai pasieksime.

G. VĖŽYS

Fondo administratorius
6349 So. Artesian Ave.
Chicago, Ill. 60629.

POEZIJOS PLUOŠTAI AUSTRALIJOJE

Jurgis Janavičius ir Kazys J. Kemėžys Australijoje leidžia poezijos lakštus. Tuose lakštuose spausdinama (anglų kalba) poezija yra tikrai ne tik avangardinė, bet ir tikras įnašas naujojo Australijos literatūron. Paskutiniojo lakšto poezijos autorius—Jurgis Janavičius.

Kauno kraštotyrininkai surengė pobūvį (arba, kaip jie vadino—vakaronę) skirtą pasiskatinti mylėti savo kalbą. Vaisės—senoviškos lietuviškos: virti žirniai, pupos, kviečiai, avižinis kisielių, gira (gavėniniai patiekalai). Senovines dainas dainavo Kauno Muzikinio teatro solistai ir buvęs operos solistas Antanas Kušingis. Dramos aktorius A. Mackevičius skaitė M. Daukšos "Postilės" prakalbą. Du kalbininkai kalbėjo apie kalbos kultūrą, apie baltų kalbas, o mokytoja Ona Dabrilaitė papasakojo atsiminimų apie buvusius savo profesorius—J. Balčikonį, P. Skardžių ir A. Salį. Pirmasis buvo tik senesni miręs, jis atskirai buvo pagerbtas pobūvio pradžioj. Kiti du dar tik nelabai seniai pradėti viešai prisiminti, kai valdžia ryžosi pasitraukimo ir Vakarus nebelaikyti nuodėme.

Alfonsas Nyka-Niliūnas.

LA BAIGNEUSE

Kai didelės ir mažos žvaigždės spindi
Ir gundo klysti per naktis toli,
Mergaitė, kojas plaudama, sumindo
Mėnulį ežero dugne, smėly,

Ir miega, lyg koralas, iš vandens išplaukus,
Karštam aksomae vasaros nakties keistos.
Planetos krinta į melsvus jos plaukus,
Sietyns brolelis spindi ant kaktos.

JUOZO PAUKŠTELIO SUKAKTIS

Kovo 3 d. 70 metų amžiaus susilaukė rašytojas Juozas Paukštelis. Sukdamasis kaimo gyvenimo tematikoj, buvęs "buržuazinis" rašytojas tapo nuolaidžiai iškaitytas ir į "tarybinį" gretas. Tebeminimi jo kiek seniau išleistieji romanai "Jaunystė" ir "Netekėk, saulele", o dabar jau esąs atiduotas leidyklai dar vienas—"Čia mūsų namai", apie dabartinius Lietuvos kaimo sunkumus ir problemas.

Rašytojas Juozas Paukštelis savo septyniadešimtojo gimtadienio proga Literatūros ir Meno š. m. 9 nr. taip kalbėjo apie dabartinį jaunimą Lietuvoj: "Apie mūsų jaunąją inteligentiją galiu pasakyti daug gerų žodžių—kiek puikių architektų, gydytojų, gabių literatų. Ir negaliu iškęsti neužsiminės—blogai, kad jaunimo tarpe iškerojo abejingumas. Daug abejingų ne tik darbui, bet ir grožiui, geriui, moralei. Galvoji, kuo čia tą dalyką paaiškinti, ir prieini išvadą, kad neigiamą darbą čia daro pats laikas, visame pasaulyje pasijęs abejingumo, skepticizmo, nihilizmo sėklas, tam tikrą dvasinę krizę pergyvena visa žmonija. Pritrūkė didesnių idealų, žmonės ima blaškytis, ieškoti naujų; nerami ieškojimų dvasia, žinoma, neblogas dalykas, kai tie ieškojimai nukreipiami pozityvia kryptimi. Tiesa, yra ir tokių, kuriems nieko nereikia—tik gero buto, mašinos. Tie daug graudžiau atrodo už besiblaškančius. Mes, kai buvome jauni, tai negalime skųstis, turėjome tikslų ir idealų—siekėme šviesos, mokslo, norėjome padaryti ką nors gerą sa-

Juozas Paukštelis.

vo kraštui, savo žemei; tokias mintis stengėmės reikšti ir savo kūryboje. Bet iš viso to, ką šnekėjau, tragedijų daryti nereikia. Dar kartą sakau—yra daug supratingų, puikių žmonių, ir, be abejo, ateitis jų rankose... Dar, man rodos, vienas nelinksmas dalykas yra šeimų netvirtumas. O kai netvirta šeima, netvirti darosi ir kiti dalykai". Apie kūrybos socialumą, J. Paukštelis sakė: "Matot, socialinės problemos visad buvo gyvos ir svarbios. Be to, grubiai tariant, ne vien pavalygmas žmogui rūpi. Man atrodo, kad mes per daug esame prišnekėję ir dar tebešnekame apie materialinius dalykus. Nesupraskite, kad aš neigiu jų gana sudėtingi, todėl juos parosvarbą. Bet susitikdamas su dyti neužtenka tik išvalgumo, žmonėmis—senesniais ir jaunesniais—aiškiai pajuntu, kad

dvasinių problemų jie (literatūroje) yra labai išsiilgę. Šiame smarkiai komplikuotame pasaulyje, kai žmogui tenka pausti dvasinių vertybių krizę, jo psichikos, jo ieškojimų, jo gėrio, tiesos siekimo atskleidimas kūryboje—labai svarbu. Aš nenoriu pasakyti, kad šiuos klausimus galima kelti atsietai nuo socialinės dirvos, bet vis tiek jie turėtų būti keliami daug ryškiau. Pažįstu nemažą jaunų žmonių, žinau, kad jie domisi tokia literatūra. Beje, ir grynesnių socialinių problemų gana daug. Socialiniai žmonių santykiai kartais įgauna, pasakyčiau, savotiškai užmaskuotą, gal net pagražintą formą. Jie dažnai gana sudėtingi, todėl juos parosvarbą. Bet susitikdamas su dyti neužtenka tik išvalgumo, žmonėmis—senesniais ir jaunesniais—aiškiai pajuntu, kad

(Elta)

2.

VINCAS MYKOLAITIS-PUTINAS

Atsiminimai

Iš Pietario ipėdinių Gudelių klebonų man minėtas kun. Moizimas. Jam klebonaujant, sudegė senoji medinė bažnyčia ir 1847—1849 m. pastatyta nauja, taip pat medinė. Moizimas mirė 1859 m. Man jis minėtas dėl to, kad, jam klebonaujant, kaip rodo dokumentai, Pilotiškių Mykolaičiai, vadinas, mano proseneliai, bažnyčiai parūpino „Kryžiaus kelius"—stacijas. Padirbo jas kažkoks mozūras tapytojas Hrynievieckis, žinomas visoje Suvalkijoje, bet labai menkas menininkas girtuoklis! Ką tik uždirbdavo, viską čia pat pragerdavo. Vaikščiodavo apipijęs ir pats save vadindavo „biedny malarz". Ir žmonės jo kitaip nevadino, kaip „biednas maliorius". Dirbdavęs labai greitai ir labai prastai. Vėliau tos „stacijos" iš bažnyčios buvo pašalintos.

Turiu dar paminėti kun. Moizimo ipėdinį kun. Hilarį Stalmukauską, savo, šiaip ar taip, literatūrinį pirmtaką. Jis pirmas į lietuvių kalbą išvertęs „Graudžiuosius verksmus".

Prie Stalmukausko Gudeliai pagarsėję savotišku stebuklu. Dvaro Ivoniškio girioje, netoli bažnytkaimio, išaugo keistas uosis. Du greta augę medeliai apie 5 pėdų aukštyje suaugo į vieną medį. Apačioje pro susidariusį kamieną dvišakumą vos galėjo pralįsti žmogus. Ir štai kažkokiam luošam, šlubam elgetai prisapnavę, kad, jeigu jis pralįs pro tą uosio dvišakumą, būsiąs sveikas. Elgeta taip padaręs ir iš tiesų pasveikęs. Nuėdamas jis paliko savo ramentus prie uosio. Žinia apie „stebuklą" ūmai paplito apylinkėj. Prie uosio ėmė plaukti ligoniai ir skverbti pro dvišakumą. Atsitikdavo, kad koks storulis įstrigdavo tame medžio tarpukojoj, ir jį reikėdavo jėga išvaduoti. Žmonės ėmė nešti „stebuklingajam" uosui aukas—sūrius, sviestą, kiaušinius, kiti ir pinigų palikdavo. Kas tą sunaudodavo, šiandien nežinome. Ne tik Gudelių, bet ir gretimų parapijų bažnyčios ir klebonijų stalai ėmė turtėti. Klebonai susirūpino, ir viena naktį „stebukladarį" įsakė nukirsti. Gudelių kleboną Stalmukauską už tai, kad jis per ilgai toleravo tuos „stebuklus", vyskupas nubaudė. Atėmė iš jo parapiją ir pasiuntė į Alvitio altariją.

Rodos, 1872 m. Gudeliuose įsteigta valdžios pradinė mokykla. Joje mokėsi apie 20 berniukų ir nė vienos mergaitės. Tą mokyklą ir aš pradėjau lankyti 1900 metais. Mokinių skaičius ir tada ne ką buvo pa-

šokėjęs. Kaip anksčiau, taip ir tada vaikus lietuviškai skaityti išmokydavo namie motinos arba keliaujantieji per kaimus seneliai „daraktoriai".

Gudelių medinei bažnyčiai antrąkart sudegus, klebonas A. Vilkutaitis, Vilkutaičio-Keturakio „Amerikos party" autorias ar tai dėdė, ar tai brolis, pasiryžo pastatyti naują, mūrinę. Darbus pradėjo 1893, mano gimimo metais. Baigė 1895 m. Bažnyčia tašytų akmenų ir plytų, su dviem bokštais, kaip Gudeliams, išėjo erdvi ir graži. Su ja siejasi daugelis mano vaikystės atsiminimų. Nesuskaitomą daugybę kartų aš stebėjau tuos neperaukštus, kuplius bokštus, lyg kokius švyturius, vaikščiodamas į mokyklą, su mama grįždamas iš jos tėviškos nuo Daukšų ir važinėdamas apylinkės keliais. Krūtinėj ramiau, šilčiau pasidarydavo, pamačius Gudelių bokštus. Paskui šventės, pamaldos, procesijos, giesmės, varpų, vargonų ir būgno garsai! Čia pat už varsnų kitų, pakeičiui ir Pilotiškių, kapinės—aukštokas liepų kupstas, kur ilsisi daug man artimų žmonių. Tėvai ten atgulė vėliau, jau man iš gimtosios padangės išklydus į pasaulį.

Šalia kapinių prie kelio į Balbieriškį gražus Vilkutaičio ūkis. Jame šeimnininkavo Juozas Vilkutaitis, Antano Vilkutaičio, „Amerikos party" autorias brolis. Gerai jį atsimenu iš pat ankstyvosios jaunystės. Buvo tai inteligentiškas žmogus, luošas, nežinau, kur ir kada netekęs kojos. Gerai pritaista proteza tą trūkumą iš dalies nuspėdavo. Bažnyčioje per pamaldas jis visados stovėdavo zakristijoje. Mums, tarnaujantiems prie mišių vaikams, būdavo nuostabu, kad jis nė per pakylėjimą nepriklaupdavo. Man jau esant klieriku, mudu su klebonu sykį jį atlinkėme. Aš tada jau rašiau eilėraščius ir buvau gavęs iš Liudo Girios laišką, kuriame „Vaivorykštės" redaktorius man patarė pasiskaityti Feto ir Tiutėvo eilėraščių. Ir štai pas Vilkutaitį aptikau tų poetų eilėraščių rinkinius, išleistus kaip priedą prie kažkokio žurnalo. Vilkutaitis mielai man juos padovanojo. Jau nepriklausomoj Lietuvoj Kauno dramos teatras nebežinau kokių suvaduoti. Žmonės ėmė nešti „stebuklingajam" uosui aukas—sūrius, sviestą, kiaušinius, kiti ir pinigų palikdavo. Kas tą sunaudodavo, šiandien nežinome. Ne tik Gudelių, bet ir gretimų parapijų bažnyčios ir klebonijų stalai ėmė turtėti. Klebonai susirūpino, ir viena naktį „stebukladarį" įsakė nukirsti. Gudelių kleboną Stalmukauską už tai, kad jis per ilgai toleravo tuos „stebuklus", vyskupas nubaudė. Atėmė iš jo parapiją ir pasiuntė į Alvitio altariją.

Prie Gudelių glaudėsi ir Ivoniškio dvaras, apau-

gęs sodo ir liepų medžiais. Dvaras—svetimas liaudžiai gaivalas. Keitėsi jo valdytojai: čia grafai, čia kažkokie rusai ar lenkai, čia vėl žydai, bet savo esme jis pasiliko tas pats: svetimos kalbos ir kultūros kolonija šiame lietuviškiausiame krašte. Dvaras veisė jame nutautinimo bacilas. Dvaro valdytojai atsigabendavo nemokančių lietuvių kalbos tarnautojų bei darbininkų, iš kurių ir vietos žmonės mokydavosi grabalioti „poniškai". Bažnyčioje dvaro ponams ilgą laiką buvo skaitoma evangelija ir sakomas pamokslas lenkiškai, o tik paskui trumpas pamokslėlis lietuviškai. Giesmės būdavo giedamos lenkiškai vargoninko su keliais dvariškiais. Tik kai dvarą ėmė valdyti žydai ir ponų katalikų nebeliko, išnyko ir lenkiškosios pamaldų dalys. Mano tėvas šiek tiek mokėjo lenkiškai poterių ir šiaip sugrabalodavo vieną kitą žodį. Tačiau susikalbėti lenkiškai nesugebėdavo. Valdžios statistika 1897 m. Gudelių parapijoj rodo 2188 lietuvių, 18 lenkų ir 8 žydus. Dvidešimtojo amžiaus pradžioj lenkų kalbai Gudeliuose atstovavo tik vienas vargonininkas Bujauskas, senas, geras žmogus, su parapijiečiais visuomet kalbąs tik lietuviškai. Kalbėdamas, kur reikia ir nereikia, jis vis mėgdavo įterpti žodelį „na, przykład"—„pavyzdžiui". Žmonės, nesuprassdami, ką tas žodis reiškia, patį vargonininką ėmė vadinti „napříkladu": ateina Například, ar buvai pas Například. Tik klebonas, norėdamas padaryti seniukui malonumą, kartais prašnekindavo jį lenkiškai, ir tai jam labai patikdavo. „Napříkladu" vaikiai lenkiškai jau nemokėjo. Su vienu, vienmečiu, aš draugaudavau.

Mano gimtinės apylinkė neturtinga. Daugiausia Gudelių parapijos gyventojų turi po 6—15 margų. Žymiai mažiau—po 20—30 margų, o po 50—80 margų tik 4.

Iki XIX a. pusės gudeličiai sunkiai vilko Ivoniškio dvarui baudžiavos jungą. Mano moksldraugis Jonas Reitelaitis, parašęs Gudelių parapijos monografiją, kurios žiniomis ir aš čia naudojuosi, aptiko seniuką Laurą Brusoką, 9 metus ėjusį baudžiavą ir gerai ją atsimenantį. Tačiau nedaug ką jis papasakojo. Pradėjęs pasakoti, taip susijaudindavo, kad vien imdavo keikti ponus ir jų urėdus ir jau nebenerėdavo leistis į baudžiatvės buitį reikiškus. Mano senelė, tėvo pamotė, jauna būdama, taip pat ėjo baudžiavą, tačiau ir iš jos nieko reikšmingesnio aš nesu girdėjęs. Jonas Reitelaitis pasakoja apie vieną, itin žiaurų poną ne Ivoniškio, o Jievoravo dvare. Jis negalėdavęs užmigti, jeigu tą dieną nenuplėsdavęs baudžiauninko. Sunkiai apsirgęs, liepdavęs plakti žmones, kad jų riksmas numalšintų jo paties skaus-

mus. Patiems plakikams pagailę nekaltų žmonių ir džiū gaivalas. Keitėsi jo valdytojai: čia grafai, čia jie sugalvoję poną apgauti: rykštėmis plakdavę prikimštą šiaudų maišą, o gretimai stovįs baudžiauninkas turėdavo šaukti, verkėti, aimanuoti. Panašių pasakų liaudyje yra daug. Kiek jose teisybės, sunku patikrinti.

Pasibaigus baudžiavai, gudeličiai patyrė ir 1863 m. sukilimo grėsmę. Nesupratę sukilimo reikšmės liaudžiai, jie vadina jį „lenkmečiu", ponų lenkų maištu. Ponai prievarta varė valstiečius į sukilimą. Taip į sukilėlius buvo nuvarytas ir Gudelių L. Brusokas, tačiau po kelių dienų pabėgęs. Kariškus pratimus „muštrus", sukilėliai atlikdavę Ivoniškio girioje ties Rudenų kaimu, vadinamoje Agonpievėje. Juos mokykės senas rusų kareivis Vauras. Ten jie turėję ir saugų koplytelį, kurioje pamaldas ir religinius patarimus atlikdavęs kapelonas Gegužinskas. Muravjovo pasiūsti kariuomenės daliniai aptiko ir sumušę sukilėlius pirmiausia Balbieriškio girioje, o paskui ir Agonpievėje. Mūšio metu buvo sudegintos Rudenų Dranginio trobos, kur slėpėsi keli sukilėliai, ir užmušta pati šeimnininkė Drangininė. Žmonės pasakodavo apie kazokų žiaurumą. Jie, ką sugavę, plakdavo mirtinai, reikalaudami pasakyti, kur yra maištininkai.

Minėtoje J. Reitelaičio (R-čių Jono) monografijoje („Lietuvių tauta", II—3) randame ir daugiau žinių apie mano gimtojo krašto žmonių buitį. Kas tuo susidomės, tepasiskaito. Aš apibendrinamas noriu vien pasakyti, kad ta buitį atrodo buvusi varginga, tačiau žmogaus vertę negniuždanti, jo savigarbos pajautimą nenaikinanti. Mano vaikystės ir ankstyvosios jaunystės žmonės, kuriuos aš Gudeliuose ar kur kitur matydavau, jau seniai ar tai visai pasitraukę iš gyvenimo, ar tai išnyko iš mano stebėjimo akių. Tačiau ir šiandien jie tebėra gyvi mano atmintyje ir vaizduotėje. Matau juos dirbančius savo darbus, šventadieniais užplūstančius Gudelių rinką, šventorių, bažnyčią, per atlaidus ir didesnes šventes lankančius savo gimines. Vasaros vakarais girdžiu kažkur toli, pagiriais, skambančias jaunimo, daugiausia bernų, vadinasi, jaunų vyrų dainas, kai vienas veda melodiją aukštu, aukštu balsu, o kiti pritaria „turavoja". Svajingai, širdį jaudinančiai skambėdavo tos dainos melsvoje vakaro prieblandoje tolyje niūksančiais pagiriais.

Deja, visa tai jau seniai matau ir girdžiu vien tik atmintyje, vaizduotėje.

Seniai nutolau nuo gimtinės laukų, sodybų, žmonių, seniai nebematau pro liepas kupliomis viršūnėmis pakilusius Gudelių bokštus.

Ar dar kada juos pamatysiu?

Bus daugiau.

PASKAITA APIE BALTIEČIŲ MITUS

PhD Elena Tumienė 1969 balandžio 17 d. nuo 7 val. vak. University of California Extension, Irvine, Calif., Room 1325 Campus Hall laikys paskaitą apie baltiečių mitus. Visuomenė maloniai kviečiama atsilankyti. Įėjimas laisvas ir nemokamas.

Kitomis dienomis kiti profesoriai ten laikys paskaitas apie kitų tautų mitus: keltų, persų, hindų, rytiečių ir kt.

Pereitą semestrą dr. Tumienė tam pačiam universitete skaitė apie lietuvių pasakas - Eglę žalčių karalienę cikle: The story around the World.

K. G.

TAISOSI LIETUVIŲ POŽIŪRIS?

Visuomenė gyvai, sveikai domėjosi Lietuvos vakarienių sienų klausimu šių metų pradžioje Los Angelėje. Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugija surengė Klaipėdos krašto atgavimo 46-tas metines. Nors oras buvo, kad mušamas šuo neitų į lauką - šalta, lijo, žvarbus vėjas - bet žmonių prisirinko beveik pilna didelė parapijos salė.

SKELBIMAS

10

Dievo Karalystės Žinios

Šio Amžiaus Pabaiga

Šitas amžius dieviškajame plane buvo skirtas įsirikimui ir išlavimui tų, kurie karaliaus su Kristumi Tūkstantmečioje, ir jis jau beveik visai pasibaigė. Mes dabar gyvename paskutinio amžiaus pabaigoje; todėl dabar laikas matyti, ir mes matome, kaip Dievo ranka tikrai ir aiškiai dalyvauja žmonių reikaluose. Dievo Žodžio pranašystėse parašyta apie esamojo laiko įvykius, ir pasakyta kad tokie įvykiai turės pasirodyti prieš pat įsteigimą Kristaus karalystės.

Pragaištingi įvykiai, kurie prasidėjo 1914 metais, nustumė nuo sostų karalius, išrovė iš saknių valstybines bažnyčias, nužudė nesuskaitomus milijonus žmonių karšėse, baduose ir maruose. Apie visa tai yra parašyta šventajame Rašte ir visa tai liudija apie neišvengiamą faktą, kad dabar Dievas dalyvauja žmonių reikaluose, ir kad priartėjo diena jo rūstybės prieš nuodėmę ir prieš visas nuodėmingąsias įstaigas.

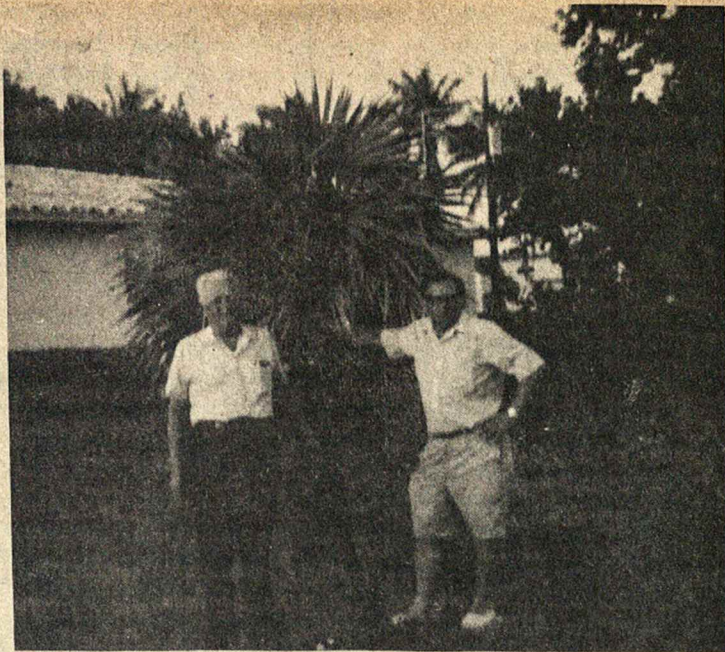
Galime džiaugtis žinodami kad galutinos dabartinio tautų suspaudimo sėkmės nepateks į saumylinių šalies valdovų rankas, bet rytojais pasaulis bus Kristaus karalystės valdomas. Galime būti Dievui dėkingi ir nūnai, kad per būsimąjį tūkstantį metų tautos nebebus pavergtos tironiškų komunistų viešpatavimui.

Pirmutinis Vilties Spindulys

I "senąjį žaltį" pasakytuose žodžiuose Sutvertojas yra patiekęs pirmąjį įrodymą, kad nežinint to, kad nuodėmė įėjo į pasaulį, jis tačiau neapleido jo paties sutvertąją žmoniją. Dievas pasakė jam kad moteriškos ainija "sutrins jam galvą." (1 Mozės 3:15) Jei paskiau Dievas nebūtų aiškiau ką nors pasakęs per savo pranašus apie savo sumanymus žmonijos naudai, mes nebūtumėm galėję suprasti ką šitas pradinis neaiškus pasakymas galėjo reikšti. Bet pasinaudojant pranašavimų šviesa pasidaro aišku kad žalčio galvos sutrynimas, moteriškos ainijos tarpininkaujant, tikrybėje yra simbolinis aprašymas apie šetoniškojo viešpatavimo sunaikinimą visoje žemėje ir apie Kristaus karalystės pergalę.

(Bus daugiau)

Kas domėjotės apie Tiesą, mes prisiųsime veltui knygelių. Kreipkitės šiuo adresu: LITHUANIAN BIBLE STUDENTS 212 E. 3rd Street, Spring Valley, Ill. 61362. USA.

Julius Svika ir Kleopas Zurlis iš Worcesterio, Mass., sveikina visus iš saulėtos Floridos.

Patriotas mažlietuvis p. Hermanas Tumas visad turi Prūsijos klausimu sveikų, įdomių minčių ir žinių. Nustebino iki šiol toje srityje negirdėtas p. Antanas Audronis, išdrožęs drašią paskaitą, net paraginęs tris kaliforniečius žurnalistus Kojelį, Janutą, Railą daugiau domėtis Lietuvos vakarais.

Klausytojų tarpe buvo nemaža jaunimo, idėmiai klausėsi, gausiai plojo.

Abiejų paskaitininkų kalbose išskirtini du kampai: 1923 sausio 15 d. Klaipėdos kraštą atgauti pritarė net tuolaikinė Vokietijos vyriausybė, netgi labai patogiomis sąlygomis perleido tam sukilimui reikalingų ginklų. Tai jie darė nenorėdami Klaipėdoje matyti besiruošiančių įsitaisyti lenkų. Ir antra: už Prūsijos atgavimą, prijungimą prie Lietuvos, kaip vienos giminės kraštų, kovojo senovės Lietuvos karaliai, kunigaikščiai, kovojo įvairūs Prūsijos ir kitų Lietuvos vietovių veikėjai, toji kova tebevyksta, kraštas būtina turi būti prijungtas prie visos Lietuvos.

Pirmą kartą girdėjau tokius žodžius lietuvių auditorijoje. Klausytojai pritarė.

Argi jau pradeda vykti teisingas pasikeitimas?

Nepamirštini ir dalyvavusių lietuvių menininkų poetės: E. Tumienės, solisčių Pautienienės, Aukštkalnytės, Dambrauskaitės, akompaniatorės Onos Metrikienės vardai, taip pat surengta mūsų pajūrio tema parodėlė. Nuopelnas Glažių šeimos, gražiai viską suorganizavusiems, pravedusiems.

Lietuvos gen. konsulas Los Angeles, Calif. dr. Julius J. Bielskis sveikino raštu. Turiningą, ilgą raštą atsiuntė p. E. Simonaitis iš Vokietijos, sveikino J. Daumanto vardo Šaulių kuopa iš Los Angeles ir kt.

O kaip kitos lietuvių kolonijos? Kada išpūdinga Klaipėdos, Prūsijos reikalų minėjimą - vakarą surengė Čikaga, Detroitas, Klevelandas, Torontas, Montrealis, Londonas, Roma, Vasario 16 gimnazija ir t. t. ?

Ir dar kas gražu: čia minėjimas pradėtas Lietuvos himnu, baigtas Mažosios Lietuvos himnu. Jokio svetimo himno.

Kada pajūriškai pajudės neįsiburiavusios emigracinės mūsų grupės?

PUSPRŪSIS

Chicago, Ill.

VISUOMENĖS ŽINIAI

Profesoriaus Viktoro Biržiškos Raštų Palikimui Tvarkyti Komisija, susidedanti iš pirmininkės dr. V. Daugirdaitės Sruogienės, profesoriaus St. Dirmanto ir išdinininko M. Gudelio, pateikia visuomenės žiniai sekančią apyskaitą:

Komisija perėmė iš prof. Viktoro Biržiškos Laidojimo Komiteto visuomenės suaukotų pinigų (prot. nr. 9, 1965. I. 9) ... \$ 1,419.64 iki 1969 m. sausio 1 d. priaugo dividendų ... \$ 162.63 Viso: \$ 1,582.27

Ši \$ 1.582.27 suma paskirs-tyta sekančiai:

1. nupirkti iš Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Kultūros skyriaus prof. Vaclovo Biržiškos "Aleksandro" 25 komplektai ir perduota juos saugoti Vilniaus Lietuvių Sąjungai tikslu persiųsti į Lietuvą, jei tam kada susidarys sąlygos, už 500.00
2. Sumokėta "Nidos" leidyklai prof. Viktoro Biržiškos knygai "Neužgijusios Žaizdos" spausdinimui paremti ... \$ 750.00
3. Sumokėta Pensilvanijos universiteto bibliotekai už "Neužgijusią Žaizdą" fotostatines nuotraukas ... \$ 12.60
4. Paskirta ir atiduota Lietuvių Profesorių Draugijai Amerikoje prof. Vaclovo Biržiškos rankraščio "Lietuviai, eję mokslus užsienio universitetuose XVI - XVIII amžiais" išleidimui paremti ... \$ 319.67

Viso: \$ 1.582.27

Komisijos turimoji sąskaita banke (Chicago Savings and Loan Ass.) yra uždaryta ir tuo komisijos darbas baigtas.

Pasirašė: Dr. V. Daugirdaitė Sruogienė, Prof. St. Dirmantas, M. Gudelis. Chicago, 1969. I. 22

NAUJAS DAINŲ RINKINYS

Kaip jau anksčiau spaudoje buvo skelbta, IV - jai Dainų šventei ruošti Muzikinė komisija, priitarian JAV LB Centro valdybai, numato išleisti suaugusių ir lituanistinių mokyklų choram naują Dainų rinkinį.

"Lietuviai kompozitoriai yra prašomi atsiųsti savo dar neišleistas naujesnes suaugusių bei vaikų chorams dainas Muzikinės komisijos pirmininkui muz. Petrui Armonui, 4538 So. Hermitage Ave., Chicago, Ill. 60609. Vaikų chorams dainos turi būti atsiųstos iki 1969 m. birželio 1 d., suaugusių chorams iki 1969 rugpjūčio 1 d. Kompozitoriai yra prašomi pagal pačių pasirinktus tekstus sukurti dar ir visai naujų dainų.

Už panaudotas rinkiniui dainas, kompozitoriams pagal finansines išgales bus išmokėti honorarai.

MUZIKINĖ KOMISIJA

OTTAWA

LIETUVIŲ INŽINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ SUVAŽIAVIMAS

Pasaulinės Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos (PLIAS) Kanados skyriaus ruošia pirmąjį Kanados lietuvių inžinierių ir architektų suvažiavimą š.m. gegužės 17 ir 18 d. Otavoje.

Programoje gegužės 17 d. bus atidaromas posėdis, mokslo, architektūros ir spausdintų darbų parodos atidarymas, profesiniai referatai ir banketas; gegužės 18 d. - darbo posėdžiai, Otavos įžymybių ir tulpių festivalio apžiūrėjimas.

Tai pirmas Kanadoje suvažiavimas ir visi lietuvių inžinieriai ir architektai kviečiami dalyvauti suvažiavime ir parodoje. Dėl informacijų ir regis-

TORONTO

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

KAPITALAS virš trijų MILIJONŲ DOLERIŲ.
ASM. PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGICIUS pagal valdžios nustatytą normą - 66% įkainuoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.
Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenęs Kanadoje

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario.

MOKAME 5 1/2% už depozitus 5 3/4% už šėrus

PARAMA

DUODAME mortgicijus ir asmenines paskolas iš 7 1/2%

KAŠOS VALANDOS: kasdieną nuo 10 val. iki 3 val. p. p. šeštadienį nuo 10 val. iki 3 val. p. p. pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Seštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. p. p.

1129 Dundas Street West, Telefonas LE 2-8723

LIETUVIŲ NAMŲ SAVININKŲ KLUBAS

Prieš porą metų Toronte įkurtas lietuvių namų savininkų klubas, suaktyvindamas savo veiklą, dar ši pavasarį numato suruošti eilę aktualių, namų savininkus liečiančių klausimų paskaitų. Paskaitininkais bus pakviesti teisės, ekonomijos, finansų, statybos, biznio ir kitų sričių žinovai - specialistai. Pirmoji paskaita įvyks atvelykyje, sekmadienį, balandžio 13 d. 3 val. Lietuvių Namuose. Kalbės Kanadoje teisės mokslus baigęs teisininkas advokatas G. Balčiūnas. Tuo pačiu metu įvyks klubo metinis susirinkimas, daromi veiklos pranešimai, aptariami tolimesnės veiklos planai, naujų valdomųjų organų rinkimas ir arch. V. Pe-

trulio bus rodoma įdomi filma iš lietuvių gyvenimo Kanadoje.

Toronte su priemiesčiais priskaitoma apie 2000 lietuvių namų savininkų, kurių nuosavybės bendrai vertinamos per 50 milijonų dol. sumai. Reta Toronte lietuvių šeima, kuri neturi nuosavos pastogės, o ne viena lietuvių šeima savo nuosavybės vertę yra pasiekusi kelių šimtų tūkstančių dol. sumai.

Savo nariams klubas suteikia ir tam tikrų privilegijų, nes, užsakant per klubą alyvą kurui, gauna 2 ct. nuo galiono pigiau normalios kitur mokamos kainos. Taip pat daroma didelė nuolaida perkant per klubą ir statybinę medžiagą.

Išjungus į klubą didesniame namų savininkų skaičiui, būtų veiksmingas vienetasis ne tik vi-

tracijos prašoma kreiptis į PLIAS skyrių pirmininkus: B. Baranauskas, 305 Runnymede Road, Toronto 9, Ont., V. Stankevičius, 4900 Grand Blvd., Montreal 29, Que., A. Jūrkus, 10 Delong Drive, Ottawa 9, Ont.

ARCH. VYTAUTO TREČIOKO DAILĖS PARODA

Ottawa Little Theatre naujai pertvarkytos paveikslų galerijos patalpose kovo 12-23 dienomis buvo suruošta V. Trečioko dailės darbų paroda; buvo išstatyta 19 (pastaile) darbų.

Šioje galerijoje suruošiama 8-ios pavienių dailininkų parodos į metus; suruošimas sutampa su kiekviena nauja teatre dramos premjera. Ši paroda buvo antroji lietuvių dailininko paroda. 1966 m. ten pat buvo suruošta dail. Antano Tamošaičio kūrinių paroda, susilaukusi labai palankios meno kritikos ir gerai pavykusi.

Tokias parodas palanko pirmoj eilėj to teatro lankytojai, kurių skaičius per 5000, be to, gali lankyti ir kiti.

Mūsų tautiečio V. Trečioko paroda paliko malonų, įstrigantį, stiprą išpūdį. Mačiusiam kiekvieną iš ten suruošiamų parodų, šioji priskirtina taip pat prie vienos iš geresniųjų.

Kažkaip peršasi palyginimas, kad V. Trečiokas yra stiproki suabstraktintas šių dienų Čiurlionis.

"Tai apvaldytas, didžiai kūrybingas ir turis savitą veidą, darbas", rašo dienraščio "The Journal" meno kritikas W. Q. Ketchum.

Trečioko kūryboje juntama tarsi poezija ("Pavasario Metas" nr. 2), gyvenimo prasmės suvokimas ("Kelionės pradžia" - nr. 11. "Pabaiga" nr. 12). Stiprų išpūdį palieka maištingai nusiteikęs ("Modernus šventasis" nr. 6). Švelniai ir ramiai žiūrovą nuteikia ("Taika I" nr. 17 ir "Taika II" nr. 18).

Aptarimas jo, kaip dailininko, kur pasakyta, kad nors jis ir eina su gyvenimu, tačiau nepraranda savo individualumo ir to, kol jis savo darbe bus nuoširdus, neprarasias savojo "aš", yra teisingas.

Kuklios, bet skoningos programos patiekia išstatytų kūrinių sąrašą, pagrindines biografines žinias apie autorių ir kitas būtinas informacijas.

Dauguma mūsų tautiečių, taip pat jo bendradarbių ir pažįstamų, pagerbdami autorių, gausiai lankė jojo parodą.

Linkime mielam tautiečiui naujų drąsesnių užmačių, kieta darbo ir sėkmės prasiveržti pro pilną kliūčių, taip būdingų kiekvienam, bet ypač iš naujųjų ateivių tarpo iškylančiam dailininkui, pripažinimo plačiojo Kanados visuomenės, užtvarą.

A. PAŠKEVIČIUS

LONDON, Ont.

PAREMKIME "BALTIJĄ"
Londono lietuvių "Baltijos" sambūris į savo eiles yra sutelkęs daugumą mūsų jaunimo. Kadangi jaunimas nori aktingos veiklos ir ją, reikia pasakyti, atranda minėtame sambūryje, tai atsidedus bedirbant - pasiekiamame gražių rezultatų. Ypač sambūrio tautinių šokių grupė liko plačiai žinoma ir anglų visuomenės tarpe ir todėl dažnai yra kviečiama viešiesiems ar uždaro pobūdžio pasirodymams. Paskutiniū laiku mūsų šaliai gražiai pademonstravo lietuvių tautinius šokius Guelph universitete ir susilaukė labai palankaus įvertinimo.

"Baltijos" sambūrio veiklai vystyti nuolatos reikalingos lėšos. Šiomis dienomis papildyta ir kiek pasikeitusi sambūrio vadovybė (pasitraukusio p. E. Daniliūno vieton įėjo St. Keras), nenorėdama verstis aukų rinkimu ar pašalpomis, ruošia didžiulį vakarą - koncertą, kuris įvyks š.m. balandžio mėn. 12 d. šeštadienį, parapijos salėje, 1414 Dundas St., Londone. Pradžią 7 val. 30 min. vakare.

Programoje pasirodys net trys atskiros tautinių šokių grupės: - buvę šokėjai, sambūriečiai ir neseniai suorganizuota jaunių grupė. Bus ir kitų pasirodymų, ypač dainų.

Gros puikus orkestras, veiks turtingas bufetas ir labai originali loterija.

Tad paremkime gražiai bedirbantį jaunimą gausiu atsilankimu. Visi į vakarą - koncertą!

L. E-TAS

* NUO LOPŠIO IKI KARSTO. Britų Darbiečių partija paskelbė baltąją knygą, kurioje prisipažino, jog jų dabartinis nuolopšio iki karsto aprūpinimas nesąs pakankamas. Pensininkas tegaukęs \$10.80 į savaitę, o vedusių pora - \$16.80. Nuogąstauti tačiau nėra pagrindo, nes jau po 20 metų tos sumos būsiančios padvigubintos!

suomeninėje-ekonominėje srityje, bet turėtų ir didesnės įtakos miesto tvarkymo namų savininkus liečiančiais klausimais tuo labiau, kad dedamos pastangos sudaryti visų tautybinių namų savininkų organizacijų federaciją, kurios tikslas būtų ginti valdžios ir miesto įstaigose namų savininkų interesus.

S. B.

* Pas Jurgį Strazdą vieši, šešiems mėnesiams iš Lietuvos atvykęs jo sūnus, inžinierius. Kartu lankosi dar du inžinieriai, kurie čia bus trumpiau.

* Lietuvių Fondo išdinininkas Petras Lelis, inžinierius, dirbęs Ontario Kelių ministerijoje, išėjo į pensiją. Šiuo metu ilsisi Floridoje. Sugrįšias balandį.

Atkelto iš 4 psl.

MOKYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS...

nėra namų darbų. Vaikas čia taip nuteikiamas, lyg jis dirbtų visą pats ir tik tai, kas įdomu ir patinka. Žinoma, jam vadovauja nematoma ir neįjuntama mokytojo ranka.

Paskaitininkas nurodė, kad ši sistema daugiau priinama vyresnio amžiaus vaikams, tačiau per pradinį ciklą ir mažesni vaikai turi progos naudoti daug mokymosi priemonių, kaip kad būna Montessori vaikų nameliuose. Taip pat paskaitininkas nevirtino, kad šią sistemą mes turėtume tuojau įsivesti. Jon būtų galima įsijungt tik palaipsniui. Bet jis į beskyrinę sistemą deda daug vilčių ir mano, kad mokinių dėmesys mūsų mokyklomis žymiai padidėtų ir, žinoma, tai atneštų geresnių rezultatų.

L. EIMANTAS

• Nuo "mini stjonukų prie mini satelitų? Prancūzija pažadėjo 1973 metais paleisti satelitą, kuriuo perdavins televizijos programas į Quebecą. Satelitas vadinsis "Memini".

MAISTO SKANESIŲ SIUNTINIAI

LIETUVA

GERIAUSIO AMERIKONIŠKO MAISTO su pilnu garantuotu pristatymu.

IŠDUODAMI PAKVITAVIMAI.

Muitas ir kitos išlaidos bus apmokėtos ir gavėjui nereikės mokėti.

IT - 603	\$25.00
2 1/4 sv. rūkyto kumpio, 4 1/2 sv. kvietinių miltų, 4 1/2 sv. cukraus	
2 1/4 sv. ryžių, 2 1/4 sv. maisyto vaisių džiovėsių, 2 1/4 sv. mar-melado.	
IT - 611	\$28.50
20 sv. kvietinių miltų, 10 sv. ryžių, 10 sv. cukraus.	
SPECIAL Np. 2	\$34.50
20 sv. kvietinių miltų, 10 sv. ryžių, 10 sv. taukų.	
SPECIAL Np. 1	\$34.90
10 sv. taukų, 10 sv. kvietinių miltų, 10 sv. ryžių, 10 sv. cukraus.	

UŽSAKYKITE DABAR UŽSAKYKITE TIK PER INTERTRADE EXPRESS CORP. 125 E. 23rd Street New York, N.Y. 10010 KATALOGAI SIUNČIAMAI VELTUI.

HAMILTON

Geriausia taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių Kredito Kooperatyve "TALKA"

21 MAIN ST. E., KAMB. 203. TEL. 528-0511.

Nemokamas gyvybės ir asm. paskolų draudimas
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas
Parduodame American Travelers čekius ir money orderius
Užtikrintas indėlių saugumas
Kapitalas virš \$1,600,000.00

MOKAME UŽ:	
Depozitus	5%
Sėrus	5 5%
Terminuotus indėlius	6%
SKOLINAME:	
Asmenines paskolas iš	9%
Nekiln. turto paskolas iš	8 1/2%

Darbo valandos:
Pirm. 9.30-5 v.p.p.
Antr. 9.30-5 v.p.p.
Treč. 9.30-5 v.p.p.
Ketv. 9.30-5 v.p.p.
Penkt. 9.30-5 v.p.p.
Šešt. 9-1 v.p.p.

IŠRINKO NAUJĄ HLN VALDYBĄ

Š. m. kovo 22 d., parapijos salėje įvyko Hamiltono Lietuvių Namų akcinės bendrovės visuotinis šerininų metinis susirinkimas, kurį atidarė b-vės p-kas G. Palmeris ir pasiūlė išrinkti s-mo prezidentumą. Buvo išrinkti G. Palmeris pirmininku, P. Pranckevičius-sekretoriumi.

Pirm. G. Palmeris padarė plačią apžvalgą nuo b-vės įsikūrimo 1956 m. iki šiol. Jis pareiškė, kad b-vė per 13 metų stiprėjo materialiai, dėka St. Bakšio, kuriam pirmininkaujant per eilę metų pasiekta to, jog šiandien turima realių galimybių pasistatyti Lietuvių Namus.

Buvo paliestas "Deltos" klausimas. Prieš 2 metus buvo norėta ją parduoti už \$145,000, įmokant \$30,000. Šerininams ši kaina pasirodė peržema. G. Palmerio iniciatyva "Delta" buvo parduota už \$175,000, įmokant \$65,000. Pardavimą vykdė Crown Trust b-vė, Toronto.

G. Palmeriui s-mas paskyrė už tai \$500 dovaną.

Bendrovės sklypas miesto centre (48,000 kvad. pėdos) siūlomas pardavimui po \$7.- už pėdą. B-vė šį sklypą pirkė už \$40,000. Šiuo metu skolų neturima, išskyrus dividendus už sėrus. Dividendai apmokami iš procentų ir iš pajamų, gaunamų iš automobilių pastatymo aikštės.

G. Palmeris prašė nesiiekti likvidacijos, bet pardavus sklypą, už apie \$300,000, nusipirkti kitą toliau nuo miesto centro ir pastatyti tinkamus Lietuvių Namus.

Buhalteris St. Bakšys padarė 1968 m. pajamų-išlaidų pranešimą ir patiekė 1969 m. samatą. Kilo diskusijos, kurios, deja, jau kryo į asmeniškumus.

G. Skaistys, P. Kanopa ir keli kiti reikalavo, kad dienotvarkė būtų kaitaliojama pagal jų užmačius. St. Bakšys siūlė laikytis s-mo priimtų dienotvarkės. Jis buvo apšauktas diktatoriumi. Už G. Skaisties ir P. Kanopos pasiūlymą balsavo 243 šėrai, o už St. Bakšio-433. Tai parodė, kad ne Bakšys yra diktatorius, o jo oponentai, kurie jokių pozityvių darbų neprisiėdėdami, ir tik kritikuodami, kenkia lietuvių bendram darbui.

64 paragrafo pakeitimas-leist juridiniam asmeniui pirkti 25 sėrus po \$100, vietoj dabar 5 sėrų-nepraėjo. Už balsavo 334, prieš-324. Reikalinga girdėti trečdaliai balsų. S-me dalyvavo 658 akcijos.

Svarstant ateities planus-pasisakyta: 374 šėrai už likvidaciją, 277-prieš.

Čia gi reikia irgi dviejų trečdalių balsų, siekiant likvidacijos. Todėl v-ba turės specialio-anketomis atsiklausti šerininų. Ta pačia proga jie bus painformuoti, kiek kam priklausė dividendų. Anksčiau užšaldytoji skola \$13,116.00 yra atšaukta, ir, šerininams pareiškus raštu norą, ji galės būti išmokama.

B-vės pirmininku trečiam terminui perrinktas G. Palmeris. Kiti valdybą išrinktieji: A. Kamaitis, A. Buinis, P. Pranckevičius, St. Bakšys, J. Steiblys, J. Krištolaitis, Vl. Česna, Vl. Bagdonas, J. Šarapnickas (St. Catharines) ir P. Vizbaras. Kandidatais liko A. Patamsis, M. Šalčiūnas (Welland) ir J. Kažė-

mėkas. Iš senosios v-bos perrinkti 7 asmenys.

I kontrolės komisiją išrinkti: St. Aušrotienė, J. Rakauskas ir O. Stasiulis.

Gale, G. Palmeris, St. Bakšys, O. Stasiulis ir kiti kvietė vieningai siekti Lietuvių Namų

statybos. Bakšys pareiškė, kad radus 30-40 idealistų, Lietuvių Namai būtų jau pastatyti. O. Stasiulis, jau antrus metus kontrolės komisijoje, kvietė šerininus siekti vienybės, kurios atsiekus, Hamiltono Lietuvių Namai būtų greitai pastatyti.

MONTREAL

ADAM'S LaSalle Restaurant

TEL. 365-8666

- 16 metų pagarsėjęs "smoked meat" patiekalu.
- Visoks maistas pristatomas i namus.

7633 Lasalle Blvd. ir 4 Ave. kampas,

L A S A L L E J E.

Juozas Stankaitis

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS
ŠEŠTADIENIS PER **CFMB** STOTI
BANGA 1410, 10:00 VALANDĄ VAKARŲ
TEL. 669-8834. Programos vedėjas L. Stankevičius

Lafleur Radio Taxi

SKAMBINKITE

iš visų vietų LaSallėje.

Savininkas Alfonsas Viskantas

TEL. 366-8300

SPECIALIOS KAINOS:

- Krikštynoms, vestuvėms ir laidotuvėms.
- I tolimesnes užmiesčio ir kito miesto vietas.

-- visos 24 valandos.

LaSalle Auto Specialist Reg'd.

TEL: garažo 366-0500
namų - 366-4203

TAISAU IR DAŽAU AUTO-MAŠINAS.

7717 RUE GEORGE LASALLE, P.Q.

SAV. G. DESROCHERS.

(Priešais NL redakciją)

Universal Cleaners & Tailors

B. KIRSTUKAS

TEL. 769-2941.

239 FOURTH AVENUE
(at Wellington St.)

Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius. Siuvu naujus, pagal užsaky mus, vyriškus paltus, kostiumus ir kel nes. Aukštos kokybės medžiagos.

DeLuxe Cleaners & Dyers Ltd.

117-6TH AVENUE,

LACHINE, QUE.

TEL. 637-6727

Sav. P. RUTKAUSKAS

Viską paėmė iš namų ir išvalytus pristato.

Windsor

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

1205 CHURCH AVENUE, VERDUN, P.Q.

Tel. 768-6679.

Valome visokius drabužius, langų užuolaidas, lovų užtiesalus, anklodes, karpetas, sopkas ir visą kitą namų apyvoką. Windsor yra moderni valyklė, turinti 20 metų patirtį šiam darbe. Turinti naujai įrengtą moderniausią drabužių apsaugą (storage) ir greitą potarnavimą.

Savininkai: A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus.

Baltic Woodwork Co.

TEL. 366-3884

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

547 Lafleur Ave., LaSalle (650) P.Q.

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

BELLAZZI-LAMY INC.

TEL. 366-6941

BOIS DE CONSTRUCTION
BUILDING MATERIALS

7682 BLVD. CHAMPLAIN

coin 6ième Ave. LaSalle

(VAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA: Durys, langų remai. Izoliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris, cementas, B.P. išdirbiniai, cementas ir kt.

EDCO Construction Co. Ltd.

Skambinti W. Lapencičiui -- 366-6237.

- Visokių namų pardavimas ir išnuomavimas LaSalleje (5 1/2, 4 1/2, 3 1/2 kambariai).
- Su bendru apšildymu ir atskirai.
- Su virtuvės pečiu, šaldytuvu ir be jų.
- Žemos kainos ir naži įmokėjimai.

KELEIVIS

536 Broadway,
So. Boston, Mass.
02127 USA.

Aišku, esate girdėję, kad tai laikraštis, kuris jau eina 62-sius metus. Jį vieni giria, kiti peikia, bet visi jį mėgsta skaityti. Kodėl?

Todel, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės rašyti. Teisingomis žiniomis iš visur (daug rašo ir apie dabartinį Lietuvos gyvenimą) laikraštis per 61 metus pelnė gerą vardą ir pasitikėjimą.

Keleivis duoda ir teisiųjų patarimų, jame rasite gražių apsakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių. Prenumerata tik \$5.00.

Jau galima gauti --- 1969 --- metų Keleivio Kalendorių. --- Kaina \$1.00.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties menesinis lietuvių laikraštis. Leidžia Varpininkų leidinių fondas.

Redaktorius Grožvydas Lazauskas.
Administracijos adresas: Juozas Urbelis
1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160 USA.
Prenumerata: JAV ir kitur \$5.00 metams.

JAUNIMUI DEMESIUI!

Keating Ford Ltd. per savo atstovą Leona Gurecką, paskyrė vertingą stovą Leona Gurecką, paskyrė vertingą trofeją (trophy) laimejusiai porai už jaunimo soki NL Spaudos Baliuje. Be to, ir visi kiti soki konkurso dalyviai neapsiriks siuo musu ir ypac jaunimo biciuliu L. Gurecku, kuris pažadejes atkreipti demesi... i visa jaunima dalyvaujanti spaudos baliuje.

DARBAI "BALTIJOJE"

Paskutiniame stovyklavietės komiteto posėdyje buvo numatyta šią vasarą atlikti sekančius pagerinimus:

- Įsigyti didelį šaldytuvą (o gal kas gali padovanoti?).
- Išvalyti paežerės sklypus ir praretinti mišką apie nakvynių namukus.
- Pagerinti pliažus ir pastatyti plaustą maudykloje.
- Nužvyruoti taką į berniukų namuką ir iš sporto aikštės į maudyklas.
- Pagerinti ir padidinti sporto aikštę.

Visi šie darbai kainuos apie \$1,000, iš kurių virš pusės jau suteikta. Daugelis tėvų tikrai pagrįstai nusiskundžia, kad "Baltija" nėra tinkamai įrengta ir kad savo kokybe ji atsilieka nuo kitų šio krašto stovyklavietė. Stovyklavietės komitetas tą irgi žino, tačiau nėra pajėgus visa tai atlikti dėl lėšų stokos. Tačiau lietuviškas priežodis sako, kad "niekas Romos nepastatė per vieną dieną". Užtat turėkime kantrybės ir su "Baltija". Pr. R.

MONTREALIO LITUANISTINIŲ KURSŲ LAIKRAŠTĖLIS "LIEPSNA"

Pirmasis šio laikraščelio numeris pasirodė š. m. vasario mėn. 16 d. Redaguoja-Rasa Lukoševičiūtė ir jai padeda Vida Pocauskaitė. Laikraščelį iliustruoja Rimas Ališauskas, o ad-

Jonas Kardelis įteikia tortą už valsa, laimėjusiai porai: D. Kudzmaitei ir S. Geležinui.

ministruoja Rūta Rudinskaitė. Redakcijai daug padėjo Kursų lietuvių dėstytoja dipl. lituanistė p. Monika Jonynienė. Spaudos darbą įgalino "Litas" (p. Ottienė ir p. Rudinskas). Tai pirmas Montrealio lituanistinių mokyklų leidinys ir paliko labai daug įspūdį. Vienas kitas šio laikraščelio bendradarbis, atrodo, turi neabejotinų literatūrinių sugebėjimų. Ir suredaguotas jisai tikrai gražiai. Laukiamės sekančių numerių. Sėkmės!

B'nai B'rith atstovas P. Goldman, Queen Elizabeth viešbutyje 1969 metų įvairių Montrealio gimnazijų rašinių konkurso premijų paskirstymo metu įteikia Beatei Lymantaitėi garbės lapą ir dovaną už jos rašomąjį darbą: "Demokratijos kokybė atspindi tautinių mažumų traktavimą". Foto: G. Burt L. Ph.

HIGHLAND AUTO BODY

CALEX GAS BAR

DIRBTUVĖ--GARAZAS

611b Lafleur Ave. LASALLE Tel. Buss. 366-7281

Savininkai: V. Sušinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

Lietuviams nuolaida.

Atliekami įvairių automobilių taisymo ir dažymo darbai:

Infra red & Vinyl Tops painting

Gazolinas, Alyva ir kiti patarnavimai

Padangos žemiausiomis kainomis

ir baterijos.

JOE'S BUTCHER & GROCERY

LAURINAITIS JUOZAS

TEL: 524-0209

1918 Frontenac Street, Montreal, P.Q.

(Prie požeminio "METRO" stoties).

ALUS, MINKSTI GERIMAI IR VISOKI MAISTO PRODUKTAI.

PRITYRES ŠVIEŽIŲ IR RŪKYTŲ LIETUVIŠKO SKONIO DEŠRŲ GAMINTOJAS.

PRISTATYMAS GREITAS IR SAŽINGAS Į NAMUS, SALES VISOSE Miesto dalyse.

Jetté & Frère Itée

Plumbing & Heating kontraktoriai

- Šildymo ir vandentiekio taisymai ir nauji įrengimai

- Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimai

- Apkainavimas nemokamas

140-2e AVENUE
LASALLE

366-0330

LaSalle

AUTOMOBILE INC.

7635, BOUL. LASALLE
LASALLE, QUEBEC
TEL. 366-7818

- DART
- CORONET
- CHARGER
- DODGE
- CHRYSLER
- CAMION
- DODGE

LAURENT DAIGNEAULT
Président

Tony's Photo Studio

1920 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.

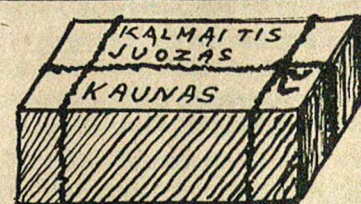
TEL. 525-8971.

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKSTYNOS
SUKAKTUVES MAZAMECIAMS
IVAIVOS PROGOS

T. Laurinaitis

A.B.C.

SIUNTINIŲ
AGENTŪRA

3891 St. Lawrence Blvd.

Montreal 18, P.Q.

Tel. V14-9098

- ABC yra tik viena kompanija Montrealyje, kuri įgaliota priimti siuntinius ir legaliai išrinkti maito mokesti.
- ABC aptarnauja Montrealyje LIETUVIUS klientus, kurių pilną pasitikėjimą turi jau 14-ka metų.
- ABC turi dideli pasirinkimą įvairių gėrybių siuntiniams, --- aukščiausios kokybės ir žemiausia kaina!!!
- ABC priima ir pinigų už kuriuos jūs gimines gali nusipirkti įvairias prekes dolerinėse krautuvėse Lietuvoje.
- ABC turi SPECIALIUS maisto produktus siuntiniams i Lietuva: UŽ 1/2 KAINOS (50% NUOLAIDA)

Visokios rūšies maisto pavyzdžiai ir šimtai kitokios rūšies maisto produktų, šokolado ir t.t. Prašykite katalogo.

Šitos kainos įskaitant: produktus, muitą, persiuntimo mokestį ir t.t. Jūs nemokėsite nė viena centa daugiau!

NELAUDKAMI UŽEIKITE I ABC IR UŽSAKYKITE SIUNTINIUS, TADA IŠVENGSITE SKUBĖJIMO

ABC patarnavimas --- 100% pasitekinimas!

110 sv. cukraus \$15.50
110 sv. miltų \$21.50
110 sv. ryžių \$25.00
22 sv. taukų \$12.70

Ši šeštadieni, BALANDŽIO 12 d. didžiausias metų parengimas

DIDŽIOJOJE DLK VYTAUTO KLUBO SALĖJE, 2161 St. Catherine Street East, Montreal.

-SPAUDOS BALIUS-

PROGRAMOJE:

- SPAUDOS BALIAUS KARALAITĖS RINKIMAI IR APDOVANOJIMAI
- BALIAUS ŠOKIŲ PREMIJAVIMAI
- BALIAUS LOTERIJA, KURIOJ BUS DAUG VERTINGŲ FANTŲ
- VEIKS BUFETAS SU VISOKIAIS GĖRIMAIS IR ŠILTAIS IR ŠALTAIS UŽKANDŽIAIS
- BALIAUS PRADŽIA 7 val. vakaro, grojant A. BALČIŪNO ORKESTRUI

Alė Škrupskytė - 1968 m.

PRADŽIA:

7 val.
vakaro.

Ramunė Kudškaitė - 1966 m.

Renata Lukšienė - 1965 m.

IEJIMO KAINA:
\$2.50,
moksleiviams \$1.25.

Lilija Šarkytė - 1967 m.

"NL" PPENUMERATA PAKELIAMA

"Nepriklausomos Lietuvos" spaudos bendrovės posėdyje, š.m. balandžio mėn. 3 d., apsvačius daugiau nei dvigubai pakilusias pašto persiuntimo išlaidas, popieriaus ir spausdinimo pabrangėjimą, nutarta, norint išlaikyti savo laikraštį, nuo š.m. balandžio mėn. 1 die nos "NL" metinę prenumeratą pakelti \$1.50 ir atskiram numerui - 10 ct. Apgailestaudami, kad esame priversti pakelti prenumeratą, prašome ypač neapsimokėjusius, tuč tuojau atsilyginti.

Spaudos B-vė "NL" va."

STEIGIAM "NL" BIČIULIŲ BŪRELIAI

Š.m. balandžio mėn. 3 d. "NL" Spaudos bendrovės valdybos posėdyje nutarta, kad steigiami "NL" bičiulių būreliai. Jie organizuojami visose vietovėse, kurias lanko mūsų savaitraštis, taigi, visame laisvame pasaulyje. Prašome atsiųsti visus tuos mūsų bičiulius, kurie sutinka tokius būrelius organizuoti arba juose aktyviai veikti. Šių būrelių veiklą koordinuos "NL" bendrovės vicepirmininkas Juozas Šiaučiulis.

SKAUTŲ - ČIŲ STOVYKLA

Šių metų Montrealio skautų stovyklą pradedės liepos mėn. 20 d. ir tęsis iki rugpjūčio 3 d. Stovyklausime Baltijos stovyklavietėje.

Tuntininkai.

Income Tax

PRANAS TAUTKUS, buvęs mokytojas, turi daug patirtimo užpildyti visokius Income Tax blankus. Kreiptis asmeniškai arba skambinti tik tai šiomis dienomis ir valandomis: **Šeštadienis** nuo 1-5 v. PM. **A. Matulio bute:** 7686 Edward St., LaSalle. Tel. 366-3805. **Sekmadienis** 1-5 v. PM. **Restorane Kaunas:** 2587 Ontario St. East. Tel. 525-0196. Taipgi jis užpildo visokius pensijų ir emigrac. blankus.

LIETUVI DARBININKAI!

Jei Tamata dirbi metalo ar medžio dirbinių fabrike, tai Tamatos gaminiai yra ne kas kita, kaip geometrinės figūros. Tokių darbų žymiai palengvina geometrijos žinėjimas. Nesinendamos geometrijos, Tamata niekuomet nebūsi nei meistras, nei formuotojas. Tai kodėl mesu nepasitinti su geometrija? Mokytis niekuomet ne vėlu. Per šias pamokas (raštu) Tamata suteiks geometrijos žinias, kurios praktiškai Tamatai reikalingos, nevirginamos Tamatos aksiomomis ir teoremais. Viena pamoka 2 dol. 50 centų, taigi už 15 dolerių Tamata įsigys 8 pamokas, kurį mokiniui mokykloje, paprasčiau įsigyti per dvejus metus. S. Kriaučiūnas, 38, Prospect Hill, Swindon, Herts, England.

SKAUTŲ - ČIŲ

JURGINIŲ KERMOŠIUS

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE, š.m. balandžio mėn. 13 d.

10:30 val. ryto.

- KARŠTI PIETŪS
- TURTINGA LOTERIJA
- ĮDOMŲ RANKDARBIŲ

Rengėjai.

LITAS 2,5 MILIJONO

Kovo mėnesio pabaigoje "Litas" balansas pasiekė \$2,492,348.36, taigi tik \$8,000 betruko iki pilnų 2.5 milijono dolerių. Vien per kovo mėnesį "Litas" paaugo \$51,000, o nuo pradžios metų \$105,000.

Svarbesnės aktyvo pozicijos (skliausteliuose praeitais metais tame pat mėnesį): kasa banke \$105,147 (87,811), išduotos paskolos \$2,172,433

(1,962,475), vertybiniai popieriai \$145,785 (93,265), centrinėje kasoje \$21,617 (21,018).

Svarbesnės pasyvo pozicijos: terminuoti indėliai \$470,910 (2,000), šėrai \$1,298,551 (1,433,070), depozitai \$633,934 (674,631), atsargos fondai \$52,754 (37,255), šių metų pelnas \$36,153 (25,859).

"Litas" sveikina visus savo narius Šv. Velykų proga ir džiaugiasi atsieliais gražiais šių metų rezultatais. Pr. R.

• Ištekantį J. Gudaitei buvo su-ruoštas priešvestuvinis moterų su-buvimas (Shower), sekmadienį, Vy-tauto klubo patalpose.

o Montrealio ateitininkų svente bus balandžio mėn. 27 d. Ausros Vartų parapijos salėje.
o Moksleivių ateitininkų stovyk-la nuo liepos mėn. 12 iki 19 d.

ISNUOMUOJAMAS kambarys Verdune. Tel. 767-0473.

Š.m. balandžio mėn. 19 d. AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE
IVYKS MŪSŲ KLEBONO LEONO ZAREMBOS, S.J., VARDINIŲ
PROGA

PAGERBIMAS

Visos organizacijos prašomos dalyvauti. Choras išpildys gražią programą. Gros A. Balčiūno orkestras. Sveikinimai karšto vakarienė. Bufetas. Loterijs.

Visi prašomi dalyvauti ir linksmai praleisti vakarą.
Pradžia 6 val. vakaro

Rengia ŠV. ONOS DRAUGIJA.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS choras duos savo metinį koncertą gegužės 10 d. parapijos salėje.

• Mirė Stasys Kličiū, kuris jau ilgą laiką sirgo.

Pr. Baltuonis yra pakviestas i Place Ville Marie ir duota jo parodai Canada Lobby vieta. Paroda prasidės nuo balandžio 13 d. ir tęsis iki bal. 30 d. Atidara bus nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION

601 St. John Road

TEL. 695-3883

POINTE CLAIRE, QUE.
(M. RUTKAUSKO)

- Atliekama probėgama ir kapitalinio auto - mašinų darbus.
- Taip pat potarnavimas gazolinu, alyva, padangomis ir kt.
- Tikrai keliais minučių iš Montrealio greitkelio Nr.40 arba Nr. 20. Atvažiuoję neapsiraukite!

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIA

ADRESAS: 1465 De Seve Street
Montreal 205, Que.
TEL. 766-5827.

MOKA UŽ:

DEPOZITUS 5.0%
ŠERUS (numatyta) 5.5%
TERM.IND. 1 metais 6.5%
TERM.IND. 2 " 6.75%
TERM.IND. 3 " 7.0%
Nemokamas gyvybės draudimas iki \$2,000 šerų sumos.

DUODA PASKOLAS:

ASMENINES 9%
NEKILN. TURTO 8.5%
Išskaitant gyvybės apdraudą iki \$10,000.
JAU IŠDUOTOS PASKOLOS iki termino lieka senomis palūkanomis (pradedant 6.5%).

APSIDRAUSK!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
3907 A Rosemont Blvd.
TEL: Off.: 722-3545; Res. 256-5355
S-tos "Lite" nr. 752D

P. ADAMONIS

Chartered Insurance Broker
Su teise dirbti Quebec'o ir Ontario
PROVINCIOJE

Sekr. M. Arlauskaitė, tel. 722-3986.

A. J. Norkeliūnas

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS

Keating FORD Sales Limited

FALCON -- FAIRLANE
GALAXIE -- THUNDERBIRD
MUSTANG -- TRUCKS

4475 BANNANTYNE AVE.,
VERDUN, QUE.

TEL. 769-8831

USED CARS

1 year guarantee

Kreipkitės į
LEO GURECKAS
Sales Manager's Assistant
Keating Ford Lietuvos atstovas
769-8831.

Tel: namų 366-2548

